

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt - kr.
Félévre 5 " " "
Negyedévre 2 " " "
Egy hónapra 1 " " "

Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Dr. Nagy Zsigmond**

Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Nyolcszázötven petít sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többszázötven petít sor szerint jutányos áron tüntetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Meghívás

Tisztelettel kérjük pártunk nagyválasztmányának összes tagjait, hogy f. hó 29-én, szerdán d. u. 5 órakor a függetlenségi-kör helyiségében tartandó választmányi ülésen rendkívül fontos és sürgős ügyek tárgyalására t. ljes számban megjelenni méltóztassanak.

Debreczen, 1896. január. 25.

Az elnökség

A protestánsok és az 1848.: XX. t.-cz.

I.

A protestánsok bajai, ezek bírálata és orvoslómódja felőli eszmecsere, alapos és feülelet, igaz részvétből kelő s krokodil-könyektől csillogó felfogások, javaslatok, intelmek — nagyszámban fordultak elő mostanában avatott és avatlan tollakból, egyházi és politikai lapokban. Van azokban igazság, fél igazság, vagy is igazság és hamisság, javítani kész igyekezet és ál-pathosz vegyesen.

Oly helyről is jelent meg — »Nemzeti Ujság« 21. számában »A protestantizmus Magyarországon« czim alatt — január 22. — egy cikk, melyet nem szoktunk a protestantizmus igaz érdekeit tápláló forrásnak tekinteni. S valóban az a cikk a felebb említett ellentéteknek oly példánya, melyet olvasva e'mondhatjuk: »adtál uram esőt, de nincs benne köszönet!«

Tartsunk szemlét az idézett cikk tartalmán, czélján; mert azt — egy mostanában előtérbe lépni látszó párt, a »nemzeti párt« lapjában, minden szerkesztői megjegyzés nélkül jelenvén meg, — olyannak tekintjük, kell tekintenünk, mint a mely azon pártnak a magyar protestantizmus irányában elfoglalt felfogását és állását jellemzi.

»Romlásnak indult hajdan erős magyar! — a protestantizmus válságos helyzetbe jutott. Tanúsítja ezt mindkét felekezetének panaszos kérése, hogy rajta segítsen. Így vezet be cikkét a »Nemzeti Ujság« — aztán indokolásul réámutat, az ág. evangélikusok egyetemes küldöttségének a kormányhoz benyújtott kérvényére s az »Örálló« és más prot. szakközlönyökben megjelent sürgetésekre az 1848:XX. t.-cz. életbeléptetéseért, egyenes hivatkozással az egyházpolitikai törvények által okozott anyagi károsodásra.«

Ezen a »Nemzeti Ujság« által felhozott megokolásban van igazság, mert valóban a prot. két egyház — a nevezett lap szerint, — mi hozzátehetjük még az unitáriusokat is — inségben van. De

ezen inség nem pusztán az egyh. reform-törvények általi anyagi károsodásból áll elő, hanem régi szegénységéből, melyben kultur-feladatát a kor- és államigények fokozott mérvéhez képest teljesíteni, hova-tovább képtelenebbé válik; mert hibeinek az állam által mindinkább kimerített anyagi helyzetében — adóképesége és áldozatkészségére mint biztos és állandó alaperőre támaszkodnia — tovább sem nem czélos, sem nem lehetséges.

Ezt bővebben magyarázai táján felesleges is. Minden bizonynyal aki ezt a hirt feszíteni kívánná: arról azt kell feltételeznünk, hogy a prot. egyházaknak még nagyobb veszedelmét akarná clüidézni, a hur minden bizonynyal bekövetkező elpattanásával, vagy — szolidabb fellevés szerint — legkevésbbé sem ismeretes azon erőfeszítéssel, amelylyel a prot. egyházak magokat századokon át fentartották, a magyar nemzeti érzelem és hazai cultura iránti buzgalmukban és azok fentartásával is.

Igen! . . . Á protestáns egyházak létezni akarnak — mint nemzeti és hazai czélok munkásai. S mert létezni akarnak, létezniök kell . . . ezen lét eszközeinek birtokáért követelik az 1848:XX. t.-cz. beváltását. A kormány pedig érzi, éreznie kell, hogy nagy állami kötelességek teljesítésének terhe van a prot. egyházak vállain, melyeknek ott tartását ha jónak látja, ezeknek könnyítését kötelességnek is tekintse — mert az kötelesség is, ha tehát akár az 1848:XX. t.-cz. életbeléptetésével, akár ennek, epen. a katholicizmust érzékenyen érintő szekularizáció elodázásaért kisebb méretű képen segélyadás alakjában való járulással akar megfelelni: nem kegyelmet gyakorol, hanem tartozást teljesít, melyhez való jogot a prot. egyházak századokon át lerakott óriás összegre menő betéttel szereztek meg maguknak kinc az állam nyújtandó ugynevezett segélyében csak legenyhébb kamatait sem képes nyújtani, mert az általa adható évenkénti összeg nem a multakért való kárpótlás, hanem időszerint az államért teljesítendő terhek viselhetéseért ezután is csak hozzájárulás leendő.

Nem szubvenczió tehát az, amit a protestánsok kérnek, követelnek, a mit kaphat a színház, kaphat egyik vagy másik lap kormánytól, vagy társulattól, hogy irányát, munkálkodását lekösse ennek vagy annak az érdeknek, hanem a a prot. egyház létfeltételéül bevallott irányban továbbhaladásának biztosítása. Magára az államra is önczél, mert a munkálkodásban elősegített prot.

egyház az állam legnemesebb munkáját végezi.

Azok a hulló könnyek, melyekkel a Nemzeti Ujság a prot. inséget siratja, az a részvét, melylyel tekinti! az a diszkreczió, hogy tartózkodik (?) felemlíteni, szemükre vetni, hogy »magok az okai soruk rosszabbra fordultának, mivel hogy az egyházpolitikai törvényeket magoknak köszönhetik, tehát önkéntes áldozatkészségük következményeivel állanak szemben.«

Nagy hazugság ugyan, de legalább bizonyosau kimutatja azon pártnak gondolkozását, melyet a Nemzeti Ujság képvisel, s hogy az a párt nem volt, s nea is tud lenni a protestánsokkal, ezekkel, »romlásnak indult hajdan erős magyarokkal szolidaritásban.

Hogy a protestánsok önmaguknak tulajdoníthatják az egyházpolitikai törvényeket?

Ezen állítás történet-hamisító voltát belátja még a vak is; látszik, hogy a nemzeti párt is kukucsálja; de az ő titkos czéljával, talán szive benső erelmével, talán az ultramontanizmussal való szoros viszonyával ellenkezik annak nyílt bevallása, hogy az e'keresztelésekben nyilatkozó r. kath. papok javíthatlansága, a törvények ellen vakmerő tulajdonságainak megfellezése mellett — a polgárok egyenjogusításában álló állam kötelesség teljesítésére törekvés, végczéljában az állam konszolidációja kívánta az egyházpolitikai törvények megalkotását.

Hogy a protestánsok nem harcoltak azon egyházpolitikai törvények ellen, habár — a Nemzeti Ujság szerint — »seiki náluknál jobban nem tudhatta, vagy ezek stolaris jövedelmeik nagy részétől egyházakat és papjaikat megfosztják.« a prot. egyházaknak dicsősége a magyar állam konszolidációját óhajtó minden magyar előtt; de egyszersmind el is kötelezi a magyar állam kormányát, hogy áldozatkész hű polgárait, ilyenekül tekintve azokat a még végrehajtatlan 1848. XL. tcz. végrehajtásával törvény által biztosított jogukba kelyezze.

Ezen törvény életre hozása után, miként boldogulnak a protestánsok — bizza rájuk a Nemzeti Ujság. Akkor tulajdonítsák magoknak aztán a protestánsok, hogyha nem tudnak hitéletet fejteni ki, melynek hiányával is a »Nemzeti Ujság« vádolja, ha a merev dogmatizmus kelyett theologiai-intézeteikbe behozott kritikai képzés miatt papjaik nem felelhetnek meg magasztos czéljaiknak s magokat és hallgatóikat »erkölcsi nihilizmusba, bukásba és szocializmusba süjjesztik!«

Akkor reformálják magukat mindenekelőtt, a papi nevelést, gimnáziumaikat és népiskoláikat, hogy hivatásukat megtarthassák s egyházi belső életüket fejleszthessék. Enélkül hiábavaló minden anyagi segítség és szubvenció az államtól. Pénz és állam nem teremthetnek vallást, s nem tarthatják fenn az egyházat. Erre csak a hit ereje képes. Mennyi igazság van ebben — anakróízmus! Ezt r. kath. mondhatja, akinek az állam által megadott biztos helyzetében, akinek az állam tartja fenn az egyházat, — elfogult vakságában jól esik a guny nyilatát kilövedőzni, nem gondolva meg, hogy azzal önmagát találja.

KÜLFÖLD

Csehország új helytartója. A tegnapi megjelent hivatalos lap közli Coudenhove gróf, jelenlegi sziléziai tartományi elnöknek, csehországi helytartóvá történt kinevezését.

Olaszország háborúja. A Galliano és hősies katonák felszabadításáról szóló hírt az egész kolóniában leirhatlan örömmel és lelkesedéssel fogadták. Az eseményt annál nagyobb jelentőségűnek tartják, mivel Menelik király a fegyverrel, előszerrel és podgyászszal való szabad elvonulást maga ajánlotta fel Fel-ter közvetítésével a makalai őrségnek.

Újabb sertész vész Szerbiában. A szerb hivatalos lap a szerb államvasutak igazgatóságának egy hirdetményét teszi közzé, mely szerint az olasz kormány feltételül megtiltotta a Szerbiából való sertéshusnak bevitelét. E tilalom bizonyítéka annak, hogy a magyar kormány részéről tett óvintézkedések helyesek voltak, mert különben az olasz kormány tilalmát nem tette volna közzé, mely tilalom különben is a szerb kormánynak állításait csafolja, amennyiben a szerb jelentések értelmében a sertészvész ott nincs is.

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Az ideál.

Irta: Szántó Kálmán
(Folytatás.)

De legalább durczás voltam egész este, s láttam, hogy a dr. ur milyen rosszkedvűen tavozik. Egy pillanatra édes elégtelt éreztem miatta; de mikor láttam azt az elborult, félig szemrehányó, félig bánatos arcot, melylyel elbucszott, nem tehetek róla, de isten bizony, megsajnáltam.

Tudod, mi történt másnap?

Pont három óraker megjelent az én ideálom az ablakban ismét! Teljes épségben, s a szeme szinte átragyogott hozzám. Én magam is egész kipirultam a boldogságtól és ujjongani szerettem volna örömben Ha szárnyam van átröpülök hozzá; istenem, de jó volt, hogy nincs szárnyam!

Oh, Elza, ki van a szemem sirva, s össze van zúzva a szívem örökre! Gyöngéd álmaim a boldogágról meg vannak szaggatva s számomra nem nyílik többé öröm e földön. Gyász jutott osztályrészemül és keserűség ködje ream szállott, s elborította a lelkemet.

Még négy óra se volt, én az ablaknál ültem s munkámra hajolva, szövegettem az én boldogságom álmaim, mikor fölpillantva, látom, hogy egy nő lép be hozzá.

Egy vöröshajú, szeplős, csuf teremtés, a mint utóbb jól megnéztem. Nemcsak belep, Aczél ur eleje megy és — megcsókolja! Halod-e, megcsófolta, szemcím láttára! Nekem

Szotyori Nagy Károly

(1845—1896.)

(Ötvenéves jubileum.)

Debreczen, január 27.

Lélekemelő ünnepe volt tegnap az ev. ref. egyháznak, a főiskolának, s Debreczen városának. Egy érdemben, tisztességben megőszült aggastyán Szotyori Nagy Károly énekező orgonista ünnepelte — közszolgálatának ötvenéves jubileumát.

Kevésnek jut a szerencse, kevésnek adatik meg az, hogy egy félszázadot láthsson maga felett elvonulni, de még kevesebb azoknak a száma, kik félszázadon keresztül működhetnek pályájukon, s deres fővel tekinthessenek vissza azon időre, mikor ifjui lelkesedéssel, fiatal szívvel és lélekkel léptek arra a pályára, melyet életezélul tűztek maguk elé. E kevesek közé tartozik az ünnepelt Szotyori Nagy Károly is, ki egy a csendes munkában, eltöltött félszázadra emelt fővel, büszkén tekinthet vissza, mert tisztességgel, becsülettel töltötte be tisztét.

Ki ne ismerné őt, a ki egész nemzedéket tanított a kétszeres imádkozásra, a ki ezeket kísérte ki az örök nyugalom helyére s az ezreket emelt fel áhitattal az Istenhez! Ötven év óta hány derék énekező és orgonistát nevelt egyházának? Ő tanította a fiatalokat, s a kik az ő tanítványai voltak, már szintén tanítanak, s tanítják azt, a mit tőle tanultak. Hányan vannak szerte az országban, kik az ő tanítványai voltak, s innen Debreczenből vitték el mindenfelé híret a mi nagybecsült énekezőnk és orgonistánk?

És ő, a ki félszázadja neveli az új nemzedéket, még mindig fiatalos szívvel és lélekkel szolgálja egyházát, s még mindig azzal a buzgalommal tölti be hivatalát, mint az előtt.

Itt nálunk mindenki ismeri őt, hiszen napról-napra gyönyörködhetni a tisztas énekezőnk énekeiben és gyönyörű orgona játéka-

ban, valamint az ő saját szerzeményű egyházi énekeiben, melyek széles e hazában közkedveltségnek örvendenek.

Ennek a mindenki által becsült, tisztelt és szeretett érdemes férfinak ünnepeltük tegnap ötven éves jubileumát, mely szombaton este a tiszteletére adott szerenáddal vette kezdetét, majd tegnap — melyről kiküldött gyorsírónk alább számol be, folytatódott.

A lélekemelő ünnepély egyszerű, de megható volt. Nem fényes külsőségekkel, de szívbéli örömmel ünnepelték. A milyen volt az ő munkálkodása, olyan volt az ünnepeltetése is; mindenki tudott róla, s mindenki ünnepelt.

Szotyori Nagy Károly fényes zenei talentumának, félszázados szolgálata alkalmából letenni a tisztelet, hála és szeretet koszoruját, volt Debreczen város közönségének kötelessége tegnap.

Az ünnepségek sorozata, melyeket a 75 éves agg méltán kiérdemelt, még szombaton délután kezdetét vette s az minden tekintetben a legfényesebben sikerült. Lefolyásáról szóló tudósítónk következő:

A szerenádd.

Az ünnepélyek sorozata szombaton kezdődött hat óraker este a főiskolai tanítóképezde tanulóinak énekkara, az őz énekezőnek és orgonistának jelenlegi tanítványai, az ünnepelt szerenáddal lepték meg ötven éves szolgálati jubileumának előestéjén.

Ők voltak az elsők, kik siettek leróni hálájukat azokért a jókért, miket tőle tanultak.

Gyönyörű dalokat énekeltek a jubilans tiszteletére, mely után Erdélyi Sándor III. éves tanító képezdész üdvözölte a tanítványok nevében Sz. Nagy Károlyt, mire az ünnepelt pár meleg szóban mondott köszönetet az ifjuságnak, melyet annyira szeretett teljes életében.

Presbyteri diszgyülés.

Az ev. ref. egyház nagy tanácsstermében tegnap f. hó 26-án délelőtt 10 és fél óraker ment végbe a jubileumi ünnepély főrésze.

A terem megtelt a jelenvőkkel, kik között ott láttuk, főtiszteletű Kiss Áron püspök urat, gróf Dégenfeld József főispánt,

Azt hiszem, hogy még tán soha olyan kedves és barátságos ehez a szegény fiatal emberhez nem voltam, mint most. Pedig amennyit a kedvemben igyekszik járni, már régen megérdemelte volna! Legalább azt hiszem, az voltam, mert ő viszont olyan boldogan mosolygott, olyan meglegedett volt, hogy egy mérföldről le lehetett látni az arca sugárzását. A mama is bizonyosan ilyenformát vehetett észre, mert mikor hazakisért bennünket, nem eresztette el, hanem fölhitva s ott tartotta vacsorára.

Mig apa hazajött a kaszinóból, mama pedig a szakácsné után látott, hogy minden rendben legyen, György alkalmat talált, hogy sarokba szorítson.

— Nos, Margit, hát még mindig nem tud végleges választ adni arra a kérdésre, a mit magának föllettem? hát olyan nehezen tudná magát elhatározni arra, hogy az én édes, kicsi feleségem legyen?

Igy mondta, ezekkel a szavakkal. A hangja reszketett egy kissé, s a szeme, az a szép, okos, barna szeme olyan könnyörögve nézett rám.

De törődtem is én akkor a hangjával, bántam is én akkor a szemét: a szívem egyszerűen ismét megtelt, nem tudtam én magam se mivel, keserűséggel-e, gyászszal-e, csak hogy a mi nálam olyan könnyen áll, szépen elsírtam magam.

— Hát megbántottam, Margit? Hát fáj az magának, a mit mondtam?

A könnyei-nem keresztül feleltem: Nem, nem!

— Hát mondja, biztatásnak vegyem ezeket a könnyeket? igaznak?

vérbé borult az arczom a szegyéntől, a megyalázástól. Micsoda elvetemült teremtés lehet, a ki fölmegegy egy fiatal ember irodájába, világos nappal, s ott az embernek szeme láttára még csókolózik!

Lett volna-e okom a székről lefordulni? és még sem fordultam le! Nem, hadd lássa a hütelem, hogy nem sebzett halálra s meg tudom őrizni büszkeségemet. Azért is ott maradtam, azok pedig odaálltak az ablakhoz, az utálatos asszony a férfi vállára tette kezét, s úgy átbámultak ketten. Szinte kihivón, arczátlanul. Én pedig csak ültem, szívemben elfojtott zokogással, megaláztatva, kétségbeesve.

Mondd Elza, van-e a világon még több olyan szereacséllen teremtés, a milyen én vagyok; s érte-e még valaha leány szívét olyan csapás, a minő az enyémet sujította.

Nem bírtam ki sokáig. Viszavonultam a fürdőszobába, a hol tudtam, hogy senkise háborgat, s ott kisírtam magamat szívből, isten igazában. Legalább ezzel megkönnyebbedtem. Aztán megmostam a szemeimet, hogy észre ne vegyék rajtam.

Öt óra felé sétálni kellett menni a mamával. Képzeld, a kapu előtt kikkel találkoztunk: velük. Én elfordítottam fejemet, de azért jól láttam, hogy ez a csuf teremtés végignézett tetőtől talpig. — Még vissza is tekintett ream, s a szemében mintha diadalmosoly üt volna: Győztem feietted!

Csak egy hajszálon mult, hogy újra sirva nem fakadtam; de csak türtöztettem magam, mert a tulsó sarokról már láttam Bányt felénk közeledni. Nos, hát azért sem engedtem magamat.

Simonffy Imre kir. tan. polgármestert, Jó István középiskolai felügyelőt, Sás Béla akad. igazgatót, Dr. Kovács Sándor jogkari dékánt, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelőt, Dr. Erdős József, Csiki Lajos theol. tanárokat, az ev. ref. lelkész kart, a főiskolai tanárkart nagyszámmal, a zenede-küldöttségét Sestina Lajos igazgató vezetésével, az ev. ref. tanítótestület küldöttségét, élén Dávid Mihály elnökkel, a Debreczeni városi dalegylet számos tagját, vezetve Márk Endre elnök által, a főiskolai énekkart Mácsay Sándorral s azonkívül nagyszámú közönséget.

Főtiszteletű Kiss Aron püspök ur délelőtt 10 és fél órakor a diszgyűlést megnyitja és jelzi azt, hogy a mai diszgyűlés összehívása azért vált szükségessé, hogy azt a férfiat, aki egy félszázadig oly buzgón, lelkiismeretességgel soha nem lankadó, fáradhatatlan munkakedvvel munkált az evangélium szerint reformált egyházunk javára és dicsőségére ez alkalommal mezjutalmazzuk. Ünnepejük ugymond — A sajtó a gyülekezetnek, ki az orgona bővhangjával Istenhez emelte lelkünkét.

Az ünnepeletnek a gyűlésbe való meghívására Dicsőffy József lelkész elnöklelt alatt Kovács József ügyvéd és Kertész János presbitereket küldik ki.

Riadó eljenzés fogadta a jubilánst midőn a terembe lépett.

Kisérétében megjelentek fia ifj. Sz. Nagy Károly budapesti ének és zene tanár, és Dr. Sz. Nagy Kálmán, továbbá Kutas Imre a jubilans veje.

Az ünnepelet üdvözlése.

A főgondnok által. Mikor az eljenzés zaja lecsillapodott, emelkedett fel Simonffy Imre kir. tan. polgármester, az ev. ref. egyház főgondnoka, a ki a következő beszédet intézte az ünnepelethez:

Mélyen tisztelt férfiu!

Mint ezen ev. ref. egyház főgondnoka presbyteriumunk nevében és megbízásából örömmel üdvözlöm Önt, mint egyházunk énekevezére és orgonistáját, ki ezen egyház szolgálatában 50 évet töltött be s ki ezen szép de terhes hosszú hivataloskodása alatt a magára vállalt feladatnak például szolgáló kitarással, lelkiismeretes buzgósággal megfelelt.

Aznál nagyobb örömmel üdvözlöm pedig, mert Ön főiskolánkban is, mint képesített s

kiváló ének- és zene tanár, számos éven át nagy szorgalommal és sikerrel oktatta az éneklésben és a zenében a fiatal nemzedéket, kik közül számosan mint énekevezérek, zenetanárok működnek egyházkerületünkben, és azon kívül eső vidékeken, — és mert köztudomásra van, hogy senki sem hatott előtte a nagy közönségre annyira — lelket nemesítő, a kultúrát fejlesztő zene magkedvelése iránt, mint Ön.

És mután én, ki édes apját a jó emlékü Sz. Nagy Mihályt — ki ezen ev. ref. egyháznak első orgonistája volt — már ismertem, Önnek pedig 50 éven át viselt működésére, tevékenységére, többek közt a zenede megalapítása, majd annak fejlesztése körül tanúsított buzgalmára jól emlékezem, mint főgondnok, presbyteriumunk, mint helyi gondnok, a főiskola, s mint polgármester a városi törvényhatóság nevében, közhasznú tevékenységéért, érdemeiért, elismerésemért, nagyrabecsülésemért meleg köszönetemet nyilvánítani kedves kötelességemnek ismerem.

Öszinte szivemből kívánván, hogy Önt, ünnepelet férfiu, a jó Isten, kit buzgó éneklés által félni és imádni tanított, lelki és testi jó erőben még sokáig éltesse.

Az egyház és lelkész kar által. Lelkes eljenzés és taps fogadta a főgondnok elismerő szavait s ezután Némethy Lajos ev. ref. lelkész, az ev. ref. egyház és a lelkész kar nevében intézte az ünnepelethez a következő beszédet:

Nagyfőtiszteletű és Tekintetes Presbyterium!

Mélyen tisztelt gyülekezet!

Az elismerésnek ünnepeles nyilvánítása az illetők részéről, bármely pályán levő emberre nézve megható, lélekemelő és örvendétes esemény. Mert az illetők ezen tény által azt bizonyítják be, hogy ők a kitartó lelkiismeretes munkásságot, az igazi érdemet méltányolni tudják, az érdeklét pedig ezen elismerésben munkájának egyik legszebb jutalmát találja meg.

Ev. ref. egyházunk presbyteriuma nem is késett ezen elismerését nyilvánítani valahányszor erre alkalom kínálkozott. Csak a legközelebb lefolyt pár évtized alatt is több egyházi hivatalnokát tüntette ki és jutalmazta meg hosszas, hű munkálkodásáért azok számára rendezett ünnepelesésséggel és értékes adományával.

értem, akkor kitört rajtam a heves, csukló-zokogás, a mely — elég bolondosan — már véget se akart érni. György, akinek tilos volt belépni, ijedten rontott be az ajtón, s elkezdett csitítani. Mikor azt látta, hogy nem boldogul, pedig ugyan gyöngéden megpróbált ám mindent! — komolyra fogta a dolgát.

— Margit! én kimélni akartam a leányos szemérmét, s egész mátkaságunk alatt nem erőltettem az igenre; megnyugodtam benne, hogy há egyszer ideigérte a kezét, szívbéli jó érzéssel ígérte csak. De ez a ketségbeesett zokogás, ami most a szívéből felszakad, aggodalmat ébreszt bennem. Mondja, Margit, most, az utolsó pillanatban sem ké-ő! gyűlöletes önnök az a láncc, amelyet most fölvenni készül? Ezész életünkön át hordanunk kell: — inkább föl se vegye! Nagyon szeretem, de az én szerelmemmel ne törődjek, s azzal jöjjön tisztába, hogy mit szól az ön szíve e frigyhez!

Én nagyon megijedtem a beszédre. A mátkaságom rövid ideje alatt is annyira megszoktam már Györgyöt a férjemnek, az anyimnak nézni, hogy szinte megijedtem, hogy még el is veszihetném. Egész emfázissal válaszoltam:

— Hüség, szerető felesége leszek, György, utolsó lehelletemig!

— Édes, kis feleségem!

Azzal mentünk a templomba. S most jön még a nagyja! A sekrestyében, míg nevünket az anyakönyvbe írjuk, képzeld, ki jelen meg? Aczél Gyula dr. ur — a becses nevével! Régi jó barátja Györgynek, távoli rokonja is. Tudták, hogy az első vonattal utazunk és eljöttek gratulálni.

Elvörösödtem. Most láttam még csak kö-

Egy ily szép ünnepeletnek vagyunk jelenleg is tanui és osztályosai melyen tisztelt gyülekezet! Midőn egy — több mint félszázadon keresztül, egyházi téren oly kitünő sikerrel működött, s tisztességben megőszült férfinak Szotyori Nagy Károly urnak, a mi énekevező orgonistánk jubileumát tartjuk meg.

Mert hiszen ő volt az, ki már 55 évvel ezelőtt nemes ösztönét követve, s hivatást is érezve magában — az édes atyja, az akkori kántor s orgonistánk mellett segítkezett; majd boldog emlékü atyjának, Sz. Nagy Mihály-nak halála után az 1844-ik év február hó 11-én tartott közgyűlésen annak utódául egyhangulag megválasztatott; sőt a jegyzőkönyv tanubizonyosága szerint, a presbyterium felismerve a szép reményű ifjubar az ének és zene iránt való kiváló hivatottságát, őt a maga tovább képezetése szempontjából egy évre rendes fizetésének élvezése mellett külföldre bocsátotta ki.

Ezen egy év alatt e lelkes ifju Bécsben, Berlinben, Drezdában, s Lipcsében, mint a művészet, s így a zene és ének székvárosaiban ismereteit bő mértékben gazdagítva, visszatert városunkba, bár Bécsben kedvező és szép jövőt ígérő állással kínálta meg, de ő adott szavához és kötelezettségéhez híven, minden habozás nélkül hazajött s bemutatva az egyháztanácsnak a legnagyobb művészekből és egyesületekről nyert hat rendbeli eredeti, szép bizonyítványt: az 1845. év április havában elfoglalva énekevezői és orgonistai rendes állását, melyen azon idő óta lankadatlan szorgalommal és folytonosan munkálkodott és munkálkodik ma is, s míg egyfelől ezer meg ezer család gyászjelentése alkalmával buzgón teljesítette szolgálatát, másfelől templomi istentiszteleteinken — művészi orgonajátékával oly sokszor elragadta és Istenhez emelte a hívők lelkeit.

De nemcsak mint énekevező és orgonista felelt meg minden tekintetben hivatalának, hanem mint ének és zenetanár is az elmúlt félszázadon keresztül sikeresen munkálkodott.

Ki győzné elsorolni városunk száz meg száz családját, melyeknek körében a setrdülő fiakat és leányokat a zene ismeretére okatta? Vagy ki győzné elsorolni azon tanítványait is, kik mint képzett énekevezérek és orgonisták az ő iskolájából kerültek ki? Sőt tanítványai közül többen lettek nemcsak jeles zenekedvelők, hanem ének- és zenetanárok is.

elről az én ideáomat. A haja kopott és szürke, a szemei beestek a mely redőktől, a bajuszát — azt hiszem — festi; — egy vén ember az én Györgyömhöz képest. A felesége egészen csinos szöke asszony külöben.

Felismerőként üdvözlöt, de azt hiszem, fogalma sincs róla, hogy nekem hat hétig — ideáalom volt.

Ezt a levelet pedig itt írom az Espero szalonjában, míg az uram azt hiszi, hogy bekeben alszom az asszonyok kajútjében. — Igy csalom én meg már első nap is az uramat! Az én édes, kis uramat! Isten veled! kis-é szegyellem magamat!

Margit.

VI.

Kedves Elzám!

Azt mondják, hogy a Magyarországból jövő nászutasokat csak a Bauer-Grünwaldban fogadják el szállásra. Itt vagyunk mi is tegnap óta. . . Oh, Elza, micsoda ostobaságot irhattam én neked a mult hetekben össze! . . . Nem érek rá, mégis meg kell írnom azt a két sort: Ha valaha szerettel, égesd el az utolsó leveleimet! S fogadj meg telem egy jó tanácsot: Ne legyenek neked ideáljaid én előttem, — akarom mondani: a te hites férjednek előtte! Ugy járhatz vele, mint ahogy járt egykor a te barátnéd, aki egyébként a világ összes ideáljaival el nem cserélné az ő szerelmes édes urát,

Margit.

(Vége)

Többet is tett ő ennél: egyházunk zene- és ének irodalmát kitűnő műveivel, mint saját szerzeményeivel gazdagította és azáltal országos hírt és nevet szerzett magának.

Hogyan tartanók tehát őt nyereségűnknek? Hogyan ünnepelnők örömmel az ő félszázados jubileumát?

Igen tisztelt Férfit!

A Te jubileumodat ünnepeljük ma; szabad legyen neked is nagyságos Főgondnokunk lelkes üdvözlő szavai után egyházunk és lelkes karunk nevében a legnagyobb elismerésünket nyilvánítani. Szerencsés vagyok egyzersmind egy, a presbyteriumunk megbízásából készített értékes emléktárgyat nyújtani át neked. Ez emléktárgy egy ezüst lant, a zene és ének jelvénye, jelvénye az ének és zenének, mint a melyekért lelkesedéstől ifjúságotól kezdve s mint a melyeknek szenteltesd hosszú munkás életedet.

Fogadd ünnepelt Férfit! ez emléket oly kedvesen, mint a mily szívesen adjuk mi azt neked. S valahányszor ez ezüst lantra es arra vésett feliratra tekintesz: emeljen fel s lelkesítsen mindannyiszor Tégedet azon tiszta boldogító öntudat, hogy ez hosszas hű munkásságnak egyik jutalma; hogy ez önkéntes adománya annak a legnagyobb magyar ev. ref. Egyháznak, mely munkásságodat, hosszas hű szolgálatodat méltányolni tudja, s Neked elismeréssel adózik.

Hadd maradjon meg ez emlék mind végig családod birtokában, mint egy szép ereklye, mely fiaidat, unokáidat s későbbi utódait is lelkesítse, buzdítsa a hű kitartó munkásságra, Hazánk, Egyházunk szeretetére. Te pedig gyönyörködjél minél tovább ez ezüst lant szemlélésében.

És mi kívánjuk s kérjük is jó Istenünket, hogy Szotyori Nagy Károly, a mi jeles ének vezérünk és orgonistánk, még sokáig éljen!

A diszes emléktárgyat, az ezüst lantot átadták ezután az ünnepeltnek, melyre újra kitört az éljenzés és tetszés zaja.

A főiskolai tanárikar által.

Ezután a főiskolai tanárikar részéről Kovács Lajos tanítóképződei igazgató tartotta a következő igazán remek üdvözlő beszédet:

Nagy tisztelendő férfit, szeretve tisztelt Kartárs ur!

Ezen a jubilaris ünnepélyen, melyet a debreczeni ev. ref. egyház presbyteriuma az Ön 50 éves közszolgálatának alkalmából rendez, örömmel vesz részt főiskolánk tanárkara s az elismerés, tisztelet, köszönet és hála-köszoruját küldi általunk. Attól az időtől fogva, melyben Ön a debreczeni fényes egyházban a kántor-organistai állást elfoglalta, ének és zenetanára főiskolánknak, tanítván abban nagy szorgalommal, hűséggel, nem lankadó buzgósággal, kiváló szakértelemmel és fényes eredménnyel előbb egyedül, később intézeteink és osztályaink szaporodásával másod magával az ének-zenét mind e mai napig. — Működésének kezdete visszanyúl arra az időre, midőn Zakány József, kinek társaságában adta ön ki legelső művét, az első ének-összhangzatos könyvet, példájával, biztatásaival mintegy felajzotta az ifjúság kedvét, vágyát, fogékonyságát az ének s zene tanulása iránt. Azóta félszázad egymás nyomába lépő nemzedéke rajzolt ki ama szent falak közül, melyekről a Hármas kis tükörben, miből ön, mint gyermek a révkomáromi egyház iskolájában először tanulta ismerni Debreczent, ezt mondja Losonczi István: „ott lakik a Pallas népes táborával.” E tábornak, az evek, sőt évtizedek hosszú során át főiskolánkban összegyűlt ifjúságnak szíve, lelke, kedélye, nemzeti és vallásos érületelett érintve, áthatva, megnevesítve az ön szeretett tantárgyaitól és művészetétől.

Azonban mi nemcsak a buzgó ének zene-tanárt, nemcsak a kiváló paedagogust, ki kedvelt tantárgyainak egész propagandát tudott közöttünk szervezni; nem csupán a nemes lelkű emberbarátot, ki száz és száz szegény ifjú embert, ha bennök az ének s zene iránt hajlamot és tehetséget ismert fel, tanítgatott magánaton is, önzetlenül segített, állásba juttatott, tiszteljük és ünnepeljük önben; ha-

nem tiszteletünk és ünneplésünk tárgya ön kiválóképen mint ének-zeneszerző, mint művész, mint magyar reformált egyházi énekgyűnk második Gaudimellje.

A ki tudja, hogy az ének s zenét már az ókor civilizáltabb népei a legkiválóbb nevelési eszköznek tartották, s az maradt az mind e mai napig; a ki ismeri, hogy semmi sem hat reánk közvetlenebbül és semmi sem uralkodik szívünkön nagyobb erővel, mint a hang; a ki felfogni képes annak a művészetnek nagyságát, mely a hét emberi hangból a fájdalom és öröm, a kedélyhullámzás és lelki állapot ezer és ezer változatait hiven visszatükröző dallamot és összhangot terem, az érzéktelen hurokba, élettelen billentyűkbe, zeneszerkebe érzést, életet, tüzet, lelket önt, magával ragad, felemel és lesulyt, édes me-rengésbe ringat, megdöbent, összeréz, majd megvigasztal, lelkesít s egy égető szent himnuszszal imádságra indítja szívünket; a ki tudja, hogy a nép közénke reformált egyházunk liturgiájában egyik alkotó rész; aki ismeri szoltáraink egyszerű s felséges dallamait, melyek mióta Szenczi Molnár Albert közvetítése folytán a hugenották ajkairól a mi apáinknak nem csupán ajkaira szállottak át, hanem a szívébe, lelkébe hatottak be, — 300 évet haladó időn át forrásai egyzersmind legjellemzőbb nyilvánulási alakjai a vallásos érületnek és buzgóságnak, — hi felekezetünk valódi lelki kincsévé, lelki szükségévé váltak; a ki ismeri, mily remek művészetrel adja Ön vissza e felséges szoltár dallamokat, mennyit tett, fáradt, dolgozott ezek terjesztésében; a legnagyobb tisztelettel hajlik meg az Ön működése és művésze előtt.

Ezt tenni jelentünk mi meg ez alkalommal, s midőn a főiskolai tanárkar és énekkar nevében s megbízásból tiszteletünket, nagyra-becsülésünket, köszönetünket és hálaikat nyilvánítjuk eddigi működéséért, egyzersmind kívánjuk, hogy az a buzgóság, tűz és lelkesedés, melylyel szeretett tantárgyait átplántálta az ifjúság szívébe, a közügy szolgálatában lobogjon még sokáig; kívánjuk, hogy az egyház, iskola és társadalom elismerése és megbecsülése, a tanítványok hálás szeretete kölcsönözön Önnek továbbra is erőt a kitartó munkához, kívánjuk, hogy megelégedve anyagi gondoktól menten gyermekei boldogulásában gyönyörködve, élvezze azt a lelki hármóniát, mely mjnt az éneket és zenét, az életet is széppé s gyönyörűséggé teszi, kívánjuk, hogy testi és lelki erejének teljességében még soká, igen soká éljen!

Sz. Nagy Károly a beszédek alatt folyton könnyezett s a szónokokkal melegen szorított mindig kezét.

E beszéd után azonban annyira erőt vett rajta a könnyezés hogy hallhatóan zokogni kezdett.

A taps s éljenzés újra meg újra kitört s csak fokozódott a többi hátraievvő beszédek elhangzása után.

A zenede.

A debreczeni zenede nevében Sesztina Lajos igazgató üdvözölte az ünnepeltet ki annak alapítója s alapítása óta buzgó tanára volt. A zenede a legszívesebben járul az ünneplők azon tömegéhez, mely az agg férfiak elismerését és megjutalmazását akarja nyilvánvalóvá tenni, az ő áldásos és hasznos működéséért.

A tanítótestület.

A debreczeni ev. ref. tanítótestület s azonkivül száz más vidéki tanító nevében Dávid Mihály tartott az ünnepléshez hálás köszönetet mondó beszédet, a melylyel hű ragaszkodásukról tettek tanúságot a tanítók, — volt tanárak iránt.

A dalegylet.

A debreczeni városi dalegylet részéről Márk Endre elnök üdvözölte a jubilanst, ki azon egyeletnek alapítója, sokáig lelkes vezetője egy izben pedig elnöke is volt. Azután átadta a „Dalegylet” ajándékát, a jubilanstól kitűnően sikerült arcképét, e jelmonddal:

„Eljen az ének, eljen a dal,
Benne öröm van és diadal.”

A arckép alatt a „Dalegylet” tisztikárának és választmányának sajátkezű névaláírásai állanak.

A kitűnően sikerült arcképet Kovács József festőművészünk készítette.

A zenedei növendékek.

Három gyönyörű kis leányka, a zenede apró növendékei, kik mindannyian az ősz tanárnak zenedei tanítványai állottak most az ünnepelt elé s Király Ilona szavalt el értelmesen és okosan egy verset, mely után átadták a zenede ajándékait, egy ezüst serleget, az ezt tartó ezüst talpot és egy gyönyörű virágcsokrot.

Az ünnepelt válaszbeszéde.

Az agg jubilans annyira meg volt hatva a nem várt üdvözlétektől, hogy képtelen volt, válaszbeszédet elmondani s így fia ifj. Sz. Nagy Károly olvasta fel édes atyja helyett Szivből jövő köszönetet mond az ünnepelt ev. ref. egyháznak, annak presbyteriumának, az összes küldöttségeknek, kik őt megtisztelték s Isten áldását kéri reájuk.

Az elnök zárbeszéde.

Kiss Áron püspök reszketeg hangon emlékezik meg még egyszer a mi egyházunk kitűnő énekevezéréről és orgonistájáról, ki mint a zöid mezőről felszálló pacsirta úgy ragadta lelkünket magával, hogy a földi személytől megisztulva Istenhez emelje azt.

A püspök ur mindeddig az egész ünnepség, alatt erőben tartotta magát, ekkor azonban az egész gyülekezet láttára nehéz könyccseppek gyűltek szemébe, majd észébe jutott, ho y mily közel állanak már ők azon ponthoz, midőn földi boldogságok után a mennyi boldogság jut majd nekik osztályrésziül, mindketten hangosan zokogtak.

Kiss Áron püspök melegen szorította meg az ünnepelt kezét s erre a délelőtti ünnepségek végét értek.

Hangverseny a zenedében.

Sz. Nagy Károly tiszteletére tegnap délután 4 órakor a zenede disztermében hangversenyt rendeztek. Előkelő, de nem nagyszámú közönség jelent meg a hangversenyre, i amely csupán azt bizonyítja, hogy a zene rántó fogékonyság a debreczeni közönségben még nincs valami szerfőltt kifejlődve.

A hangverseny első száma ifj. Sz. Nagy Károlynak az ünnepelt fiának saját szerzeményű „Ünnepi Rhapsodiájának” eljátszása volt. A kitűnő művész harmoniumon remekül adta elő a rhapsodiát, úgy hogy meg kellett ismételnie.

A második szám a zenedei növendékek és a városi dalegylet 8 tagja által előadott énekszám volt.

A kart Hite ssy Lajos karnagy vezényelte, Szilágyi Sándor pedig zongorán kísérte.

A zenedei növendékek közül részt vettek a karban: Raics Erzsike és Lina, Adamek Irma, Harsányi Emma, Spitz Lina, Gévri Veronka, Medgyesi Pirokska, Földesi Vilma, Kéri Jolán, Korpási Mariska, Hermann Irén, Tóth Juliska, Balla Szeréna, Zivuska Irén, Jolán és Marianne, Korcsmáros Janka, Rosenberg Ilona, kik mindannyian a zenede növendékei és Sz. Nagy tanítványai.

A hatmadik szám két zenedei fiúnövendék és két leánynövendék Rosenberglon és Tere i Emma zongorajátéka volt. A közönség zajos tapsokkal jutalmazta az ügyes játékosokat, úgy hogy a számot meg kellett ismételnők.

Ezután a városi dalegylet adta elő az ünnepelt saját szerzeményű „Dal ünnepén” című férfi négyesét, mely után felzúgott a közönség ajkairól: Eljen a szerző!

A dalegylet még „Mizengi tula b e r c z e k e t” cz. gyönyörű dalt adta elő s ezzel az ünnepségek sorozata végét ért.

Ujdonságok.

*** Debreczeni hírlapírók és művészek köre** első választmányi ülését tegnap délután fél 3 órakor tartotta meg Dr. Bartha Bela elnöke alatt a főiskola kis tanácstermében. Elnök az ülést megnyitván, előterjeszti, hogy a kör elnöksége több előkelő férfiúnál látogatást tett, hogy a kör részére szíves támogatásukat kikérje. A választmány helyesléssel vette tudomásul az elnökség jelentését és felhívta, hogy e tisztelgéseket folytassák továbbra is. Jelenti továbbá elnök, hogy a kör pénztárnokául megválasztott Koncz Ákos eme választást nem fogadta el. — Tudomásul veszik és Mile Pál jegyző indítványára Mihálovics Jenő jelenlegi ellenőrt bízzák meg a pénztár átvételével. Thán Gyula titkár előterjesztést tesz, hogy vállaljanak a helybeli hírlapok felelős szerkesztői szolidaritást az iránt, hogy ezután mindennemű eljegyzési és házassági híreket, köszönetnyilvánításokat s a nyilvános nyugtázások közül azokat, melyeknek megjelenését csupán magán érdekek kívánják a hírlapírók egyesületének alapján javára legalább is egy korona díj lefizetése mellett közzé lehetnek. A választmány, egyhangulag hozzájárult a titkár előterjesztéséhez s elhatározta, hogy erről értesíteni fogják a helybeli lapok összes kiadóhivatalait is. Az alapszabályoknak elkészítésére Dr. Bartha Bela elnöke alatt Dr. Forray András alelnököt és Thán Gyula titkárt küldik ki, jegyzőül pedig felkéri a bizottságra ifj. Gily Ede főjegyzőt és utasítják őket, hogy 8 nap alatt a kész alapszabály-tervezetet terjesszék a választmány elé. A taggyűlésre vonatkozólag Eötvös K. Laos indítványára elhatározzák, hogy a felhívások kibocsátását elhalasztják a jövő választmányi ülésig, a mikor a felhívásban teljes programot adhatnak a közönségnek. A felhívások megfogalmazásával az alapszabálykészítő bizottság megbíztatik. Több indítvány elintézése után a választmányi ülés lelkes hangulatban az elnök elterjesztésével o-zlott szét.

*** Jogász- és tisztviselő kör gyűlése.** Vasárnap délelőtt folyt le a »jogász és tisztviselő kör« rendes éves közgyűlése; a melyen a kör tagjai érdeklődést tanúsítottak, a melynek kettős tanubizonyosága a tagok szép számában való megjelenése. A gyűlés d. e. 10 óra után Puky Gyula elnöke alatt vette kezdetét, melynek folyamán felolvastott a lefolyt évről szóló elnöki jelentés. Azután a zárszámadásokról szóló jelentések következtek, a melyek tudomásul vétetvén jóváhagyattak s a felmentvényeket megadták. Végül a jövő évi költségvetést terjesztették elő a melyet a közgyűlés szintén magáévá tett, illetve egyhangulag elfogadott. Érdeklődéssel néztek a tisztviselők megválasztása iránt, mely azonban kevés kivétellel megmaradt. Ugyanis a tisztviselői kar közzé, mint újat, gazdának Suhajda Józsefet, a választmányi tagok közzé, szinte mint újat Miskolczy Jenő és Molcsányi János ügyvéd lettek beavasztva. Ezek után mivel a közgyűlés — más pontok elintézését is végezve — programja ki lévén merítve, a gyűlés az elnök elterjesztésével d. u. 1 órakor véget ért.

*** Évi rendes közgyűlés.** A városgazdai hivatalban tartották meg tegnap közgyűlésüket a székesi és ebesi gazdaságok közgyűlése után az elepi és hegyesi egyesült gazdaságok és Ricz Antal elnöke alatt. Az évi jelentést egyhangulag tudomásul vettek. Több apróbb ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

*** Lővató bizottság kiegészítése.** A VII. hadtestparancsnokság ma értesítette a városi tanácsot arról, hogy a hadsereg részéről a bizottságba Czajlik István hadnagyot, Lodig Dezső tart. hadnagyot és Moharos István állatorvost nevezte ki. A tanács tudomásul vette a kinevezést.

*** Garázda részeg.** Szebeni Mihály egyszerű paraszt ember ugyan, de mindazáltal meg tudja különböztetni a vinkót az uri bortól. Mivel pedig az uri borhoz könnyű szerrel nem juthatott, lévén örökké pillanatnyi pénzszorulásban, s tehát attól koppana a foga, meglepődék a derek fentnevezett férfiú ez egyszer a karcossal is. Nem ismervén természetét, márt. i. a saját természetét, egy-két kilencz pohárral többet ivott az elégnél. Ha pedig az európai egyensúly el van veszve, mi sem könnyebb, mint az igen tisztelt rendőrséggel összeütközésbe jönni, vége az összeütközést legtermészetesebb, szöszterinti értelmében. Egy ilyen karamból pedig a rendnek éber és legtürelmesebb őré is annyira felzúgítja, hogy pártfogásába veszi a garázdálkodót. Ez volt a gyászos következménye annak, hogy Szebeni Mihály kerti vinkót ivott uri bor helyett. Most, mint a legmegbízhatóbb forrásból értesülünk, magányában Apponyi békepolitikájáról elmélkedik, s ki akarja békíteni a nemes grófot Bánffyval.

*** Eljegyzés.** Schöner Hermina kisasszonyt Debreczenből eljegyezte Káiser Sándor B.-Böszörményből.

*** Othello egy borbélylegényben.** Hinkó Gergely borbélylegény. Évekkel ezelőtt hosszú és viszontagságos gyakorlat után megszerezte a hajnyírás, fodorítás, borotválás, köpülőzés és tyukszemvágás nehéz, de nemes tudományát. Az ügyes Figaró úgy borotválta, hogy öröm volt nézni s minden halandó nyugalommal engedte át különböző kifejezésű ábrázatát neki, hogy művészetét azon értékesítse. Amint azonban a munkának vége volt, azonnal udvarolni ment. Megrögtönzött szenvedéllyel udvarolt mindenkinek és közben nem tűrt vetélytársat maga körül. Néha megszállta a feltékenység és ilyenkor nem lehetett birni vele. Tört, zuzott mindent, a mi keze ügyébe került. Tegnap este találkozott Fülöp Sándor szabólegénnyel. A szabólegény rákacsintott a mosolygó hölgyre, mire a borbélylegény féltelen dühbe jött. Rárohant Fülöp Sándorra s egy gyakorlott ökölcsapással leterítette s úgy meggyomrozta, hogy csak úgy kékült-zöldült bele a szerelmes szabólegény. A közbotrányt okozó nagy esetetapának a rendőrség előtt lesz a folytatása.

Táviratok.

Oszágygyűlés.

— Távirati tudósításunk. —

Budapest jan. 27.

Ülés kezdete délelőtt tíz órakor.
Elnök: Szilágyi Dezső.
Jegyzők: Perczel Béni, Balogh Géza, Josipovich Géza.
A kormány részéről jeten vannak Bánffy, Perczel, Dániel és Wlassics miniszterek.
A képviselőház mai ülésén legelőször Hermann Ottó szólalt fel s Csáky Albin indítványához szólva azt magáévá tette teljes egészében, de azzal töltötte meg meg, hogy ne csak vasuti koncessziókat, de semmiféle bérletet közhivatalnokok, képviselők ne kaphassanak, mivel csak így lehet gátat emelni a korrupció továbbterjedésének.
Utána Bartha Miklós szólalt fel s megjegyezte, hogy Csáky Albin indítványa megbélyegzi a képviselőket és közhivatalnokokat, de az igazi bűnöst futni engedi. Határozati javaslatot ad be, mely szerint az eddigi vasuti koncessziókat, melyeket a képviselők vagy közhivatalnokok kaptak, egy 15 tagu parlamenti bizottság vizsgálja meg, s ezentul minden koncesszió ellenőriztessék. (Zajos tetszés balfelől.)

Csáky Albin gróf kijelenti, hogy indítványa nem akart senkit sem gyanúsítani, sőt inkább a mindig gyanúsított főispánokról

akarta a gyanút elhárítani. (Tetszés jobbról.)

Szacsya y Bartha Miklós és Hermann Ottó határozati javaslatát pártolja. Ugyanily értelemben szólalt fel Polónyi is, ki Perczel Dezsővel polemizált.

Apponyi Albert a főispánok befolyását a választásokra vonatkozólag fejtegette érdekesen.

Pázmándy Dénes Radó Kálmán vasuti koncesszióját hozta fel, melynél Radó ur szép summácskát nyert.

Pázmándynak eme lelezéseit lelszólaltatták Andrassy Gyulát és Szájbélyt, kik Radót iparkodtak védelmezni.

Pázmándy Dénes erre azt is bebizonyította, hogy a nyitrai választás után a szentágótai bérletet Sullovsky választási elnök kapta.

Wlassics Gyula elismeri, hogy Pázmándynak igaza van, de tagadja azt, hogy ebben őt pressionálták volna. Kész az iratokat is bemutatni. A vitát holnap folytatják.

Ülés vége délután 1 és fél órakor.

Magyar hírlapírók szövetsége.

Budapest, jan. 27. A vidéki hírlapíróknak december 18-án a fővárosban tartott értekezletéből kiküldött bizottság tegnap tartotta az Ottóban Horváth Gyula országgy. képviselő és Hindy Árpád kolozsvári lapszerkesztő elnökletével. Horváth Gyula a megnyitó beszédében elmondta, hogy miként véli helyesnek a hírlap szövetség és segítő egyesület megalakítását. Indítványozza, hogy a szövetségnek csak az lehessen tagja, aki legutóbbi két éven át fixfizetéssel bíró hivatásos újságíró működött valamely lapszerkesztőségben. Ezenkívül a szövetezet választmánya esetleg fölmerülő esetekben dönthessen arról, hogy valamely tagja nem cselekedett-e a hírlapíró tisztességgel meg nem egyező dolgot. Visszaélések esetén kizárhatja a szövetezből a hírlapírói címre méltatlan elemeket, viszont erkölcsi védelmet is nyújthat tagjainak a bántó és sokszor lealázó támadásokkal szemben Szövetség anyagi céljait tagsági díjak befizetéssel és társadalmi uton indítandó akció útján lehetne elérni.

A szövetség segélyezve a saját hibájuk nélkül támogatásra szoruló hírlapírókat. Többek hozzászólása után a bizottság elhatározta, hogy a szövetség is segélyegyesület alapszabályait Horváth Gyula javaslatára szerint közelebb elkészíti és akkor az összes fővárosi és vidéki hírlapokat alakuló gyűlésre hívja össze. A vidéki hírlapszerkesztőkhez felhívás megy, hogy a szövetség céljaira még a tél folyamán rendezzenek jótékony célú hangversenyeket, mulatságokat stb. A hírlapíró szövetség javára jövő hó folyamán a m. kir. operaházban is lesz jótékonycélu előadás.

Miklós Gyula bukása.

Budapest, jan. 27. A Debr. ered. táv. Miklós Gyula lemondása nem jött ugyan váratlanul, mert napok óta suttogták, hogy napjai meg vannak számlálva, mégis a legnagyobb izgatottsággal tárgyalják mindenfelé az ország botránnyá fejlődött ügyét. Az utcán, a kávéházakban, klubokban kizárólag ezt az ügyet pertraktálják. A szabadság külön kiadásban jelent meg, az újságárus üzletek valóságos ostromnak vannak kitéve. A fővárosi lapok per longus et latum közölték az ominosus bodonvölgyi vasut ügyét. — De egyiksem közölte, menyivel járultak az egyes községek a vasúttörzsrészvény tőkéhez, ami pedig szintén érdekes adalék. A két megye és 45 község a kimutatás szerint a vasuti tőkéhez 235,750 frttal járul.

A nemzeti kaszinó közgyűlése.

Bpest, jan. 27. (A »Debreczen« ered. táv.) Ma, vasárnap tartotta évi közgyűlését a nemzeti kaszinó. Elnökké egyhangulag Szilágyi Józsefet, a főrendiház elnökét választván meg a közgyűlés elhatározta, hogy a kaszinó a nemzet ezredéves ünnepe alkalmából örök alapítványként 100.000 frtot ad külföldi célokra. A Széchenyi-lakoma az idén febr. 2-án lesz. A szokásos emlékbeszédet, a Széchenyi serleggel Vay Béla báró, a főrendiház alelnöke fogja mondani.

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.

Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedésia palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Keddén)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt 9-12 óráig.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kezeseket, kérelmeket és nyilatkozatokat felvesz **kedden és pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Irodalom és művészet.

* **Transwaali kérdés.** A vén Európának itthon nincs elég baja, foglalkozik tehát a máséval, s a mai napok legszenzácziósabb kérdésének tartja a délafrikai bonyodalmat, a transwaali kérdést. Számolt ezzel legaktuálisabb és legnépszerűbb hetilapunk az Ország-Világ, s most megjelent (4-ik) számában igen érdekes, gazdag kepsorozatot közl a transwaali eseményekről. A mily gazdag képekben, oly előkelő szövegben is az Ország-Világ e heti száma. Ittak bele Váradi Antal, Adorján Sándor, dr. Falk Zsigmond, Tankréd Németh Ödön, Nászy Gusztáv stb. Ezenkívül egyszerre két regény jelenik meg az Ország-Világban: egy fordított és egy eredeti, az utóbbi könyvalakban. Az Ország-Világ a legolcsóbb hetilap: előfizetése egy negyedévre csak 2 frt. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadó-hivatal.

Városi közgyűlés.

Debreczen január 21.

A polgármesteri hivatal már szétküldötte a törvényhatósági bizottsági tagoknak a meghívásokat az 1896. évi január hó 29-dik napján szerdán délelőtt 9 órakor a városháza nagyteremben tartandó rendes bizottsági közgyűlésre, mely tárgyai a következők:

1. Polgármesteri jelentés 1895. évi november és december hónapokról.
2. Belügyminiszteri leirat az 1896. évi házipénztári költségvetés tárgyában.
3. Indítvány a közigazgatási szerződés felmondása és a közigazgatás berendezésének javítása iránt.

4. A debreczeni kir. főügyészség köszönő irata, a rabkörtben használatra lett átengedéseért.

5. A debreczeni kir. törvényszéki elnök ur átírata, mely mellétt közli azon jegyzőkönyv kivonatát, melyben a kir. törvényszék létesítéséhez a város hozzájárulásáért köszönet nyilvánítottak.

6. Tanácsi előterjesztés: Mendelovics Lajos helyli kereskedőnek azon folyamodványára, melyben Debreczennek és a Hortobágy-nak képekben ismertetését tárgyazó díszmű album költségeihez anyagi támogatás kér.

7. Ugyanaz: a közös hadseregbeli lovasági új laktanya építése tárgyában.

8. Ugyanaz: Hegedüs Ferencz köcsülszegi tanyabirtok telekkönyvi tulajdonjogának megszerzéséhez szükséges engedély megadása iránti kérelmére.

8. Ugyanaz: Kövesdi János bizottsági tag ur adományából beszerzett 446 frt áru ruháneműeknek 50 városi árva közt lett kiosztásáról jelentés-e.

10. Ugyanaz: községi kötelekbe felvétel iránti kérvényekre.

11. Ugyanaz: a debreczeni kműves iparosok és segédek egyletének, zászlójának Deb-

reczen város czimere használhatása megengedése iránti kérelmükre.

12. Ugyanaz: A nyugdíj-alap kezelését ellenőrző bizottságban megüresedett egy helynek a tisztviselői karból lett betöltéséről.

13. Ugyanaz: melylyel a hatósági állatorvosoknak 1895. évi IV. negyedéről szóló állategészségügyi jelentéseik betérjesztetnek.

14. Ugyanaz: nyugdíjazás iránti kérvényekre.

15. Ugyanaz: a tisztiféügyész feléves jelentésére.

16. Ugyanaz: Günther Ferencz városi adókövetőnek szabadság idő engedélyezése iránti kérelmére.

A debreczeni ev. ref. elemi iskolák története.

— 17-8-tól a jelenkorig. —

— Iskolák keletkezése. Iskoláztatás —

E városi alapítvány a következő.

A város a collegiumi elemiiskolák fenntartását, mint a város kizárólagos közfeladatát, és törvény szabta terhét, a magas kormányrendeletéhez és az igazság szavához hiven elvállalja, e végből évenként 5000 frtot irányoz elő. — 1856—114 szám.

E kimutatás alapján javaslat tankötelesek megosztása egy-egy iskolára 100—100 növendéket számít (1300-ra 13 tanítót), az ispotályit meghagyja ugy, a hogy van t. i. 4 osztályú egyes iskolának, a többi 1200 tanuló befogadására pedig 6 kettős iskola felállítását javasolja, két-két tanteremmel, 2—2 tanítólakkal s az egyik tanító az 1-ső, 2-ik, a másik tanító — külön teremben — a 3—4 osztályokat vezetné.

A leányokra nézve már ennyire sem kedvező a javaslat, a meenyiben u. a. tanítóra jövőben is meghagyja az I—IV. osztály együttes vezetését s 1560 leány gyermek tanítását 13 tanító közt osztja fel.

Az iskolai épületek elhelyezésénél különösen az vétetett tekintethe, hogy az iskolák rayonjai lehetőleg egyenlő köröket képezzenek. Ez elvet azonban a leány tankötelesekkel szemben nem látta kivihetőnek a javasoló vegyes bizottság s tekintettel a leányok szelidségére s arra, hogy allandóan egy tanító fogja vezetni, a fegyelmet 120 leánynyal szemben kielégítőnek tartja.

Igy jut a javaslat aztán a következő megállapodásra:

A) Fiúiskolák.

1. A főiskolai elemi osztályaira számítandó 300 gyermek.

2. Péterfiai (ajtó-utca) új kettős iskola 200 gyermek.

3. Csapó-utca új kettős iskola 200 gyermek.

4. Kossuth-utca új kettős iskola 200 gyermek.

5. Varga-utca új kettős iskola 200 gyermek.

6. Az ispotályi fiú isk. marad egyes isk. 100 gyermek.

7. Miklós u. közepe táján új kettős 200 gyermek.

8. Hatvan-utczán új kettős iskola 200 összesen: 1600.

B) Leányiskolák.

1. A péterfiai régi l. isk. 4 osztályú egyes 120 gyermek.

2. Péterfiai (ajtó-utca) új kettős 240 gyermek.

3. Csapó-utczai kettős isk. 240 gyermek

4. Kis Csapón marad a régi 4 osztályú 120 gyermek.

5. Kossuth-utczán a régi 4 osztályú 120 gyermek.

6. Szent-Annán a régi 2 osztályú 120 gyermek.

7. Az ispotályi régi leányiskola marad 120 gyermek.

8. Miklós-utczai régi leány iskola marad 120 gyermek.

9. Széchenyi-utczai régi leányiskola marad 120 gyermek.

10. Hatvan-utczai régi leányiskola marad 120 gyermek.

11. Mester-utczai régi leányiskola marad 120 gyermek.

Összesen: 15600

Az iskolák építési költségeit a 2-ös isk. nál 12,000, az egyeseknél 6000 frtra veszi fel a bizottság. Allandó tanítókul csak a leány tanítókat javasolja, a fiú tanítószágot pedig 3 évre terjedő rektoriakka teszi, mely egész 1872 (?) ig csakugyan ugy is volt.

(Folyt. köv.)

Ezredévi kiállításunk.

A földműves és munkásnép felhozatala a kiállításra.

A földműves és ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintése czéljából tervezett tömeges felrándulásai tekintetében a kiállítás igazgatóság a következő tájékoztatót adta ki: A kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur, mint a ezredéves kiállítás ország bizottságának elnöke, messzemenő könnyítésekkel óhajtván lehetővé tenni az ország földműves- és munkás népének az ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintését, elhatározta, hogy a nagyobb tömegekben felrándulók részére. U t a z á s i k ö l t s é g a)

a m. kir. államvasutak vonalain 50 százalékos nyi mérséklést engedélyez a zónarendszerű személy díjzabásszerinti III. osztályú menetjegyárából, továbbá intézkedik, hogy a nem állami kezelés alatt álló vasutak vonalain, nemkülönben a gőzhajózási társaságok által fenntartott személyjáratokon hasonlókéül kedvezmény k adassanak; Sz áll á s. b) ezer személy befogadására, katonasággal felszerelt barakkot épített a kiállítás közelében ebből 10 krért nyújt egy-egy személynek 1—1 napra állást. É l e l m e z é s, c) a barakkal kapcsolatosan népkonyhat állít és ebből 10 krért ad egy tál meleg ételből álló ebédet vagy vacsorát; K a l a u z u l á s, d) díjmentesen megfelelő szám és nyelvismerettel bíró kalauzokat bocsát az érkező csoportok rendelkezésére, kik hivatva lesznek a csoportokat egész időzések alatt a szükséges felvilágosításokkal és magyarázatokkal támogatni és kísélni; B e l é p t i j e g y e k, e) kusz krajczára mérsékelt belépti jegyeket adatk a kiállításra; J e g y f ü z e t e k f) jegyfuzeteket hozat forgalomba a kiállítás igazgatósága utján, melyekben a meuetértijegy szállásutalvány, a kiállításba való belépésre jogosító jegyek az e b e d - illetve v a c s o r a - jegy együtt foglaltatik s melyekért a díjfizetés egyszerre és egy összegben történvén, az utazás kényelme biztosítottik. — Összköltség. Ezen felsorolt kedvezmények mellett lehetővé válik az, hogy a XIV. zónához tartozó vidéken az lakó egyén 2 napi tartózkodásra egészben 5 frt, a VIII zónához tartozó vidékek lakossága az élelmezést, szállást, beléptijegyet is beleértve 3 forint költséggei teheti meg az utazást Budapestre és vissza. S z e r v e z é s. A tömeges felrándulásokat a törvényhatóságok élén álló főispánok, mint a kiállítás kerületi és helyi bizottság avagy a közigazgatási tisztviselők közreműködésével szervezik. A résztvevők előjegyzése, a részvételi díjnk beszedése, a jegyfuzetek kezelése és kiosztása, a felrándulás időpontjának, az utazás programjának megállapítása, vármegyénkint, vagy ezeken belül körzetenként a főispán, illetve a közreműködők által eszközöltetik. A kirándulásban nők és gyermekek is vehetnek részt; gondoskodás fog történni arról, hogy a nők külön barakk-osztályban helyeztessenek el. — U t a z á s é s t a r t ó z k o d á s. A kiránduló csoport az intézők által kijelölt vezetőkkel együttesen utazik a fő- és székvárosba s ugyanazon vonattal hagyja el Budapestet. A kirándulók külön vonatot is vehetnek igénybe, ha az egészben fizetendő menetdíj által a megteendő ut minden kilométer után 2 forint 40 kr biztosítottik a m. kir. államvasutnak. Ezen határozomány alól az igen távol fekvő állomásokról utazó csoportokkal szemben és ha a kirándulók száma az 500-at eléri, a kereskedelmügyi m. kir. miniszter irtól eset-

iskola marad
iskola marad
szes: 1560
a 2-ös isk.
frtra veszi
csak a leány
gokat pedig
mely egész

unk,
s nép fel.
a s r a.
iállítás és a
ljából terve-
ében a kiál-
t á j é k o z-
ügyi m. kir.
iállítás orsz.
könnyíté-
ország föld-
edaves kiál-
egtekintését
egekben fel-
t s é g. a)
50 százalé-
narendszerű
ályu menet-
hogy a nem
k vonalain,
ságok által
rtékü ked-
s. b) ezer
kkal felsze-
özetében é-
élynek 1-1
a barakkal
ebben 10
ebédet vagy
díjmentesen
bíró kalau-
rendeke-
csoportokat
elvilágo-
tatni és ki-
kusz kraj-
adat ki a
gyfűzeteket
gazgatósága
szállásutal-
e jogosító
a c s o r a-
lyekért a
egben tör-
sítatják. —
nyek mel-
zónához
napi tar-
zónához
szállás-
nt költ-
apestre és
felrandu-
ló főispá-
yi bizott-
k közre-
előjegy-
a jegyfű-
dulás idő-
k megál-
ken belül
szemükö-
ban n ó k
aszt: gon-
nók kü-
ek el. —
kiránduló
vezetőkkel
árosba s
udapestet.
vehetnek
menetdíj
tere után
államva-
gen távol
szemben
t eléri, a
rtól eset-

ról-esetre kikezdendő engedély alapján, kivé-
telek is lesznek tehető. Az egész csoport-
nak a tartózkodás egész ideje alatt
való együttmaradása feltétlenül kötelező. A
kirándulókat érkezésüknél a kiállítás kalauzát
fogadják és kísérik szállásukra, mint a kiállít-
ásba. — A délutáni órák a város nevezet-
ességeinek megtekintésére lesznek fordítandók.
Gondolkodás történik arról, hogy azok, kik a
színházakat látogatni akarják, azt kalauzások
kíséretében kivételes azon kiadandó jegyekkel
tehessek. Mindenkinek, a ki ezen culturpolitiki
szempontból jelentékeny országos mozga-
lomban tevékenykedni óhajt, a ki a nép érde-
keit a szíven viselvén, a tömeges kirándulások
eszméjét terjeszteni óhajtja: a kiállítás kerü-
leti és helyi bizottságai és első sorban a tör-
vényhatóságok élén álló főispán és ennek
megbízásában eljáró közigazgatási tisztviselők
készséggel fognak a további részletekre nézve
felvilágosításokkal szolgálni.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 22.

Irtta: **Vértessy Arnold.**

(Folytatás)

S mögötte az aggódó anya, a félénk,
ábrándoslelkű asszony, a ki mint a csigabiga
egész életén át behúzódott házaeskájába s most
remegve próbál bepillantani abba a világba,
mely nem olyan, mint az ő saját szótte gon-
dolatvilága. Oh, ha beláthatna annak a le-
ányának a lelkébe, mint érez az most? Hát
nincs szíve, csak húsága, büszkesége, melyet
megaláz ez az összeköttetés? Hát miért es-
küszik szerelmet itt az Isten szolgálja előtt, ha
nincs lelkében semmi abból a szerelemből,
csak üresség, tátongó üresség?

De nem meri tovább folytatni gondola-
tait. Hát ő miért esküdött? Hát ő érzett szer-
elmet a férfi iránt, a kihez nőül ment? Ez a
világ sora s a mit a szegény pap beszél a
szerető szívek egyesüléséről, az talán nincs
sehol, csak a könyvekben?

Az esketés véget ért, a pap befejezte
szónoklatát Min' denki kezét szorít az ifjú pár-
ral. A vőlegény anyja megöleli a menyasz-
zonyt s csókolja nyom homlokára és ajkaira.
Oh ha bele tudná lehellni az ő lelkét ebbe a
hideg szívébe.

Aztán a sógorasszony jön, a számvevőné,
az is meg akarja ölelni a menyasszonyt, de
annak már csak egy hideg kézszorítás jut, az-
zal be kell érnie.

A királyi tanácsosné nem ölelkezik sen-
kivel, fészkes és méltóságos és illendő távol-
ságbán tartja magától a bugrisokat. A királyi
tanácsos ellenben szerfölött érzékenyült és
sorba ölelkezik valamennyivel. Még a köny-
nyei is peregnék. Igazán oly boldog, hogy az
Isten megengedte elérnie az ő Saroltája meny-
nyegzőjét.

Még az ebédnél is emlegeti egynehány-
szor s minden pohárcocintásnál újra elérzé-
kenyül. Az ő Saroltája, az ő kedves Saroltá-
ja!

A másik örömapa is egészen boldog s
jó kedvében szeretne nagyokat kurjantani:
ihajja! csuhajja! De tudja, hogy most uri
asztalnál ül, a hol az nem szokás. Csak az
asztal alatt ütögeti össze a bokáját s dicsek-
szik a szomszédnőjének, a ki a pénzügyi tiszt-
viselő neje:

— Nézze nagysád, ezek a gyerekek nekem
köszönhetik a holdogságukat. Ha én nem
letem volna, hát most nem ülnének itt egy-
más mellett, hanem isten tudja, hol kurótyol-
nának, távol egymástól. A fiu nem mert szólni,
de én kitaláltam a gondolatát. No ne félj, gon-
doltam magamban, majd közbevágnak én, mert-
teszik tudni, hál' Istennek nem utolsó ember-
vagyok Vámoson és van mit aprítani a tejbe
s szeretném látni azt a lányt, a ki nekem ko-
sarat ad.

Sarolta halja a dicsekvő lármás szava-
kat az asztal másik oldalára s szíve még
jobban megjelik keserűséggel. Azt hiszik, hogy
csak a pénzért cselekedte? Csak azért, mert
mint az öreg Cserepes mondja, van mit apr-
ritni a tejbe? Hát nem bírja megérteni, hogy
kereshetett egyebet is? Tamaszt abban a
kétségbeesésben, mely egész lelkét megszállta,
valakit a ki megbecsülné, szeretné, megvé-
delmezné.

Oh azóta, hogy egy lázas pillanatban
oda igézte magát, sokat küzdött, sok éjjelt
átvirrasztott, igyekezve, hogy legyőzze lázongó
szívének heves tiltakozását. De úgy érzi, hogy
az mind hiába volt. Az egész elmúlt éjjel és
ma reggel lazasan reszkette hányta-vetette
elméjében, hogy meneküljön a hálóból, melyet
maga font magának, míg végre kifáradva, —
tompán, fásultan oda állt a pap elé s elmond-
ta az esküt, mely lekötötte ehhez a férjhez, a
ki nem szeret, a kiből Tamaszt nem talál, a
kinek lelkében nincs semmi az ő lelkéből, a
ki hajlékony, mint a nád s puha, mint a vaj
s a ki ma sokkal idegenebb neki mint volt a
legelső pillanatban.

Hideg didergést okoz neki, kezének érin-
tése s megrezzen, a mint halk, lágy hangját
hallja:

— Édes.

Nem bírja viszonozni ezt a hízogó szót.
Nem bírna kiejteni soka. Összeharapja ajkait
s elfordítja fejét.

Azt hitte, hogy bele fog törődni; most
látja, hogy az mily nehéz. Ellenszenve perc-
ről percre növekszik s csaknem gyűlölet az,
a mit vőlegénye iránt érez.

Sötét árnyékával rémíti a jövő. Milyen
élet lesz ez? Hová vezetete daczos büszkesége?
Egyik lealázásból a másikba, mindig lejjebb.
Az a durva lakatos edes lányomnak szólítja
s a városi számvevőné, az a neveléségen
fölcicizomázott zöldruhás asszony a vál-
lára vereget;

— Elviszem egyszer magát Miskolcra,
Sarolta. Majd meglátja, milyen jól mulatunk.

A kis mézes kalácsos leány tapsol:

— Az ám. Hozzánk szállunk és mula-
tunk, mulatunk.

Bimbó Károly városi számvevő nagy
fontossággal magyaráz valamit a pénzügyigaz-
gató urnak:

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.99—7.01
Uj buza őszre 1896.	7.18—2.0.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.36—38.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.04—06.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.34—36.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érkezett d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.46—48
Tavaszi » márcz.—ápr.-re	7.27—29
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.60.—61
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.41—43
Tengeri máj.-jun.-ra	4.74—76

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 98. Páratlan bérlet 98.

Hétfőn 1896. Január hó 28-án:

Küri Klára urhölgy föllépte.

L i l i.

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irták: Henne-
quin és Millaud. Fordították: Fáy J. Béla és
Évva Lajos. Zenéjét szerette: Hervé.
(Rendező: Tiszay Dezső)

Személyek:
Anoniu Plenhard, tüzér (később
tábornok) Tiszay Dezső.
De la Grange Batalai e báró Tapolczay Dezső.
Sainte Hypothesse Vicomte,
nagybátyja Krémer Jenő.
Bompan, professor Püspöki.
René, ügyvéd Szatmári.
Bouzincourt, földbirtokos Sándor Emil,
Bouzincourtne Locsarekné.
Amália, leányuk Küri Klára.
Antonin, dedunokájuk
Viktorine, szobaleány Kiss Irén.
Madame Vijubois N. Takács J.
Madame Grandsec Borcsainé E.
Madama Anderson Hevessyné.
Jerome, inas Vank J.
Katonák, vendégek. Történik: az I. felvonás
1842-ben, a II. felvonás 1850-ben, a III. fel-
vonás 1881-ben.

VASUTI MENETREND.

1895. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
Budapest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden déli	12 ó.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-U.—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-BössörményB.-Szt.-M. felé máv-ról	reggel	5 ó. 48 p.
	vásártérről	6 ó. 04 p.
	máv-ról	délután 3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel		5 ó. 00 p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Ohat—Köcs—Polgár felé máv-ról d. e.		4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 22 p.
Derecske—Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.		4 ó. 17 p.

¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.
²⁾ Közvetlen kocsik Miskolczon át Budapestre.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v.	délután	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p. » » sz. v.	este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p. » » reggel		5 ó. 45 p.

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
	éjjel	7 ó. 41 p.
N.-Várad-P.-Ladány »	reggel	2 ó. 40 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 10 p.
	délután	12 ó. 16 p.
	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este	7 ó. 40 p.
B.-Sz.-M.—H.-Bösször. felől vásártérről	reggel	8 ó. 09 p.
	máv-ra	9 ó. 17 p.
	vásártérről	este 6 ó. 35 p.
	máv-ra	este 6 ó. 41 p.
F.-Abony felől vásártérről délután		5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől r. felől vás.		5 ó. 30 p.
	m á v.-hoz	5 ó. 30 p.
Ohat—Köcs—Polgár	vásártérről reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz »	3 ó. 18 p.
Derecske—Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.		

¹⁾ Közvetlen kocsik Bprről Miskolczon át.

N y i l t t é r.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt
65 krig méterenként — valamint fekete, fehér,
szines Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65
krig méterenként sima, csikos, koczkázott, min-
tázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különbö-
ző minőség, 2989 szín és mintázatban s. a. t.,
a megrendelt áru postabér és vámmentesen a
házhöz szállítva mintákat posta fordultával
küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szál-
lító) selyemyára Zürichben. Svájcba cím-
zett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros
bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt meg-
rendelések pontosan eszközöltetnek. (6

MUTATÓ TÁBLA.

Függetlenségi könyvtár, nyitva kedd, csütörtökön és szombaton este 6-7-ig.
Nyilvános olvasóterem: Hétfőn, szerdán és szombaton d. u. 3-6 óráig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában nyitva van minden szerdán és szombaton délelőtt 11-12 óráig.

Muzeum, a kollegiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10-12-ig.

A Gönczy-egyesület „Otthona” a kereskedelmi palotájában

Anyakönyvi hivatalos órák:

Délelőtt:

Hétfőn) 11-12 óráig.

Csütörtökön)

Keddén)

Szerdán) 9-11 óráig.

Pénteken)

Szombaton)

Délután:

Minden hétköznap) 2-5 óráig.

Vasárnap délelőtt) 9-12 óráig.

A debreczeni kir. járásbíróság szóbeli kezeseket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz **kedden** és **pénteken** d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden **szerdán**.

Irodalom és művészet.

* **Transwaali kérdés.** A vén Európának itthon nincs elég baja, foglalkozik tehát a máséval, s a mai napok legszenzácziósabb kérdésének tartja a delafrikai bonyodalmakat, a transwaali kérdést. Számolt ezzel legaktuálisabb és legnépszerűbb hetilapunk az Ország-Világ, s most megjelent (4-ik) számában igen érdekes, gazdag kepsorozatot közl a transwaali eseményekről. A mily gazdag képekben, oly előkelő szövegben is az Ország-Világ e heti száma. Itak bele Váradi Antai, Adorján Sándor, dr. Falk Zsigmond, Tankred Németh Ödön Nászay Gusztáv stb. Ezenkívül egyszerre két regény jelenik meg az Ország-Világban: egy fordított és egy eredeti, az utóbbi könyvalakban. Az Ország-Világ a legolcsóbb hetilap: előfizetése egy negyedévre csak 2 frt. Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

Városi közgyűlés.

Debreczen január 21.

A polgármesteri hivatal már szétküldötte a törvényhatósági bizottsági tagoknak a meghívásokat az 1896. évi január hó 29-dik napján szerdán délelőtt 9 órakor a városháza nagytanácsstermében tartandó rendes bizottsági közgyűlésre, mely tárgyai a következők:

1. Polgármesteri jelentés 1895. évi november és december hónapokról.
2. Belügyminiszteri leirat az 1896. évi házipénztári költségvetés tárgyában.
3. Indítvány a közvilági szerződés felmondása és a közvilágiás berendezésének javítása iránt.
4. A debreczeni kir. főügyészség köszönő irata, a rabkerthben használatra lett átengedéseért.
5. A debreczeni kir. törvényszéki elnök ur átirata, mely mellétt közli azon jegyzőkönyv kivonatát, melyben a kir. törvényszék létesítéséhez a város hozzájárulásáért köszönetet nyilváníttatik.
6. Tanácsi előterjesztés: Mendelovics Lajos helyli kereskedőnek azon folyamodványára, melyben Debreczennek és a Hortobágy-nak képekben ismertetését tárgyazó díszmű album költségeihez anyagi támogatás kér.
7. Ugyanaz: a közös hadseregbeli lovasági új laktanya építése tárgyában.
8. Ugyanaz: Hegedűs Ferencz kőművesi tanyabirtok telekkönyvi tulajdonjogának megszerzéséhez szükséges engedély megadása iránti kérelmére.
9. Ugyanaz: Kövesdi János bizottsági tag ur adományából beszerzett 446 frt áru ruháneműeknek 50 városi árva közt lett kiosztásáról jelentése.
10. Ugyanaz: községi kötelekbe felvétel iránti kérvényekre.
11. Ugyanaz: a debreczeni kműves iparosok és segédek együletének, zászlójának Deb-

reczen város czimere használhatása megengedése iránti kérelmükre.

12. Ugyanaz: A nyugdíj-alap kezelését ellenőrző bizottságban megüresedett egy helynek a tisztviselői karból lett betöltéséről.

13. Ugyanaz: melylyel a hatósági állatorvosoknak 1895. évi IV. negyedéről szóló állategészségügyi jelentéseik betérjesztetnek.

14. Ugyanaz: nyugdíjazás iránti kérvényekre.

15. Ugyanaz: a tisztifüggész feléves jelentésére.

16. Ugyanaz: Günther Ferencz városi adókövetőnek szabadság idő engedélyezése iránti kérelmére.

A debreczeni ev. ref. elemi iskolák története.

— 17. 8-tól a jelenkorig. —

— Iskolák keletkezése. Iskoláztatás —

E városi alapítvány a következő.

A város a collegiumi elemiiskolák fenntartását, mint a város kizárólagos közügyét és törvény szabta terhet, a magas kormányrendeletéhez és az igazság szavához híven elvállalja, e végből évenként 5000 frtot irányoz elő. — 1856—114 szám.

E kimutatás alapján javaslat tankötelesek megosztása egy-egy iskolára 100—100 növendéket számít (1300-ra 13 tanító), az ispotályit meghagyja úgy, a hogy van t. i. 4 osztályu egyes iskolának, a többi 1200 tanuló befogadására pedig 6 kettős iskola felállítását javasolja, két-két tanteremmel, 2—2 tanítólakkal s az egyik tanító az 1-ső, 2-ik, a másik tanító — külön teremben — a 3—4 osztályokat vezetné.

A leányokra nézve már ennyire sem kedvező a javaslat, a mennyiben u. a. tanítóra jövőben is meghagyja az I—IV. osztály együttes vezetését s 1560 leány gyermek tanítását 13 tanító közt osztja fel.

Az iskolai épületek elhelyezésénél különösen az vétetett tekintetbe, hogy az iskolák rayonjai lehetőleg egyenlő köröket képezzenek. Ez elvet azonban a leány tankötelesekkel szemben nem látta kivihetőnek a javasoló vegyes bizottság s tekintettel a leányok szelidségére s arra, hogy állandóan egy tanító fogja vezetni, a fegyelmet 120 leánnyal szemben kielégítőnek tartja.

Igy jut a javaslat aztán a következő megállapodásra:

- A) Fiúiskolák.
1. A főiskolai elemi osztályaira számítandó 300 gyermek.
 2. Péterfia (ajtó-utca) új kettős iskola 200 gyermek.
 3. Csapó-utca új kettős iskola 200 gyermek.
 4. Kossuth-utca új kettős iskola 200 gyermek.
 5. Varga-utca új kettős iskola 200 gyermek.
 6. Az ispotályi fiú isk. marad egyes isk. 100 gyermek.
 7. Miklós u. közepé táján új kettős 200 gyermek.
 8. Hatvan-utczán új kettős iskola 200 gyermek. — összesen: 1600.
- B) Leányiskolák.
1. A péterfiai régi l. isk. 4 osztály egyes 120 gyermek.
 2. Péterfiai (ajtó-utca) új kettős 240 gyermek.
 3. Csapó-utczai kettős isk. 240 gyermek
 4. Kis Csapón marad a régi 4 osztályu 120 gyermek.
 5. Kossuth-utczán a régi 4 osztályu 120 gyermek.
 6. Szent-Annán a régi 2 osztályu 120 gyermek.
 7. Az ispotályi régi leányiskola marad 120 gyermek.
 8. Miklós-utczai régi leány iskola marad 120 gyermek.
 9. Széhenyi-utczai régi leányiskola marad 120 gyermek.

10. Hatvan-utczai régi leányiskola marad 120 gyermek.

11. Mester-utczai régi leányiskola marad 120 gyermek.

— összesen: 1560.

Az iskolák építési költségeit a 2-6s isk. nál 12,000, az egyeseknél 6000 frtra veszi fel a bizottság. Állandó tanítókul csak a leány tanítókat javasolja, a fiú tanítókat pedig 3 évre terjedő rektoriakka teszi, mely egész 1872 (?)-ig csakugyan így is volt.

(Folyt. köv.)

Ezredévi kiállításunk.

A földmives és munkásnép felhozatala a kiállításra.

A földmives és ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintése czéljából tervezett tömeges felrándulási tekintetében a kiállítási igazgatóság a következő tájékoztatót adta ki: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur, mint a ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke, messzemenő könnyítésekkel óhajtván leheővé tenni az ország földmives- és munkás népének az ezredéves kiállítás és a fő- és székváros megtekintését, elhatározta, hogy a nagyobb tömegekben felrándulók részére. U t a z á s i k ö l t s é g. a) a m. kir. államvasutak vonalain 50 százaléki nyi mérséklést engedélyez a zónarendszerű személy díjszabásszerinti III. osztályu menetjegyárából, továbbá intézkedik, hogy a nem állami kezelés alatt álló vasutak vonalain, nemkülönben a gőzhajózási társaságok által fentartott személyjáratokon hasonlókéü kedvezmény-k adassanak; S z á l l í t á s. b) ezer személy befogadására, katonagyakkal felszerelt barakkot épített a kiállítás közelében és ebben 10 krét nyújt egy-egy személynek I—II napra állást. É l e l m e z é s. c) a barakkal kapcsolatosan népkonyhat állít és ebben 10 krét ad egy tál meleg ételből álló ebédet vagy vacsorát; K a l a u z u l á s. d) díjmentesen megfelelő szám és nyelvismerettel bíró kalauzokat bocsát az érkező csoportok rendelkezésére, kik hivatalva lesznek a csoportokat egész időzésük alatt a szükséges felvilágosításokkal és magyarázatokkal támogatni és kísélni; B e l é p t i j e g y e k. e) kusz krajczarra mérsékelt belépti jegyeket adatk a kiállításra; J e g y f ü z e t e k f) jegyfüzeteket hozat forgalomba a kiállítás igazgatósága útján, melyekben a meuetértijez szállásutalvány, a kiállításba való belépésre jogosító jegyek az ebéd- illetve vacsora-jegy együtt foglaltatik s melyekért a díjfizetés egyszerre és egy összegben történvén, az utazás kényelme biztosittatik. — Összköltség. Ezen felsorolt kedvezmények mellett lehetővé válik az, hogy a XIV. zónához tartozó vidéken az lakó egyén 2 napi tartózkodásra egészben 5 frt, a VIII zónához tartozó vidékek lakossága az élelmezést, szállást, beléptijegyet is beleértve 3 forint költséggel teheti meg az utazást Budapestre és vissza S z e r v e z é s. A tömeges felrándulások: a törvényhatóságok élen álló főispánok, mint a kiállítás kerületi és helyi bizottság avagy a közigazgatási tisztviselők közreműködésével szervezik. A résztvevők előjegyzése, a részvételi díjnak beszedése, a jegyfüzetek kezelése és kiosztása, a felrándulás időpontjának, az utazás programjának megállapítása, vármegyekenként, vagy ezeken belül körzetekenként a főispán, illetve a közreműködők által eszközöltetik. A kirándulásban nők és gyermekek is vehetnek részt; gondoskodás fog történni arról, hogy a nők külön barakk-osztályban helyeztessenek el. — U t a z á s é s t a r t ó z k o d á s. A kiránduló csoport az intézők által kijelölt vezetővel együttesen utazik a fő- és székvárosba s ugyanazon vonattal hagyja el Budapestet. A kirándulók külön vonatot is vehetnek igénybe, ha az egészben fizetendő menetdíj által a megteendő ut minden kilométere után 2 forint 40 kr biztosittatik a m. kir. államvasutnak. Ezen határozomány alól az igen távol fekvő állomásokról utazó csoportokkal szemben és ha a kirándulók száma az 500-at eléri, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter utól eset-

ről-esetre kikezdendő engedély alapján, kivételek is lesznek tehető. Az egész csoportnak a tartózkodás egész ideje alatt való együttmaradása feltétlenül kötelező. A kirándulókat érkezésüknél a kiállítás kalauzát fogadják és kísérik szállásukra, mint a kiállításba. — A délutáni órák a város nevezetességeinek megtekintésére lesznek fordítandók. Gondolkodás történik arról, hogy azok, kik a színházakat látogatni akarják, azt kalauzások kíséretében kivételes azon kiadandó jegyekkel tehessek. Mindenkinél, a ki ezen kulturpolitikai szempontból jelentékeny országos mozgalomban tevékenykedni óhajt, a ki a nép érdekeit a szíven viselven, a tömeges kirándulások eszméjét terjeszteni óhajtja: a kiállítás kerületi és helyi bizottságai és első sorban a törvényhatóságok élén álló főispán és ennek megbízásában eljáró közigazgatási tisztviselők készsége fogadják a további részletekre nézve felvilágosításokkal szolgálni.

CSARNOK.

A királyi tanácsosék.

— Regény. — 22.

Irták: **Vértessy Arnold.**

(Folytatás)

S mögötte az aggódo anya, a félénk, ábrándoslelkű asszony, a ki mint a csigabiga egész életén át behuzódott házacskaiba s most remegve próbál bepillantani abba a világba, mely nem olyan, mint az ő saját szötte gondolatvilága. Oh, ha beláthatna annak a leánykának a lelkébe, mint érez az most? Hát nincs szíve, csak hiúsága, büszkesége, melyet megaláz ez az összeköttetés? Hát miért esküszik szerelmet itt az Isten szolgája előtt, ha nincs lelkében semmi abból a szerelemből, csak üresség, tátongó üresség?

De nem meri tovább folytatni gondolatait. Hát ő miért esküdött? Hát ő érzett szerelmet a férfi iránt, a kihez nőül ment? Ez a világ sora s a mit a szegény pap beszél a szerető szívek egyesüléséről, az talán nincs sehol, csak a könyvekben?

Az esketés véget ért, a pap befejezte szónoklatát Min denki kezét szorít az ifjú párral. A völgyény anyja megöleli a menyasszonyt s csókolja nyom homlokára és ajkaira. Oh ha bele tudná lehellni az ő lelkét ebbe a hideg szívébe.

Aztán a sógorasszony jön, a számvevőné, az is meg akarja ölelni a menyasszonyt, de annak már csak egy hideg kézszorítás jut, azzal be kell érnie.

A királyi tanácsosné nem ölelkezik senkivel, feszes és méltóságos és illedő távollátásban tartja magát a bugrisoktól. A királyi tanácsos ellenben szerfölött elérzékenyült és sorba ölelkezik valamennyivel. Még a könyvnyei is peregnék. Igazán oly boldog, hogy az Isten megengedte elérnie az ő Saroltája menyegzőjét.

Még az ebédnél is emlegeti egynehány-szor s minden pohárcocintásnál újra elérzékenyül. Az ő Saroltája, az ő kedves Saroltája!

A másik örömapa is egészen boldog s jó kedvében szeretne nagyokat kurjantani: ihajja! csuhajja! De tudja, hogy most uri asztalnál ül, a hol az nem szokás. Csak az asztal alatt ütögeti össze a bokáját s dicsekszik a szomszédnőjének, a ki a pénzügyi tisztviselő neje:

— Nézze nagysád, ezek a gyerekek nekem köszönhetik a holdogságukat. Ha én nem lettem volna, hát most nem ülnének itt egymás mellett, hanem isten tudja, hol kurortyolnának, távol egymástól. A fiu nem mert szólni, de én kitaláltam a gondolatát. No ne félj, gondoltam magamban, majd közbeválok én, mert tetszik tudni, hál' Istennek nem utolsó ember vagyok Vámoson és van mit aprítani a tebbe s szeretném látni azt a lányt, a ki nekem kosarat ad.

Sarolta halja a dicsekvő lármás szavakat az asztal másik oldalára s szíve még jobban megjelik keserűséggel. Azt hiszik, hogy csak a pénzért cselekedte? Csak azért, mert mint az öreg Cserepes mondja, van mit aprítani a tebbe? Hát nem birja megérteni, hogy kereshetett egyebet is? Tamaszt abban a kétségbeesésben, mely egész lelkét megszállta, valakit a ki megbecsülne, szeretne, megvédelmezné.

Oh azóta, hogy egy lázas pillanatban oda igérte magát, sokat küzdött, sok éjjelt átvirrasztott, igyekezve, hogy legyőzze lázongó szívének heves tiltakozását. De úgy érzi, hogy az mind hiába volt. Az egész elmúlt éjjel és ma reggel lazasan reszkette hányta-vetette elméjében, hogy meneküljön a hálóból, melyet maga font magának, míg végre kifáradva, — tómpán, fásultan oda állt a pap elé s elmondta az esküt, mely lekötötte ehhez a férjhez, a ki nem szeret, a kiből támaszt nem talál, a kinek lelkében nincs semmi az ő lelkéből, a ki hajlékony, mint a nád s puha, mint a vaj s a ki ma sokkal idegenebb neki mint volt a legelső pillanatban.

Hideg didergést okoz neki, kezének érintése s megrezzen, a mint halk, lágy hangját hallja:

— Édes. Nem birja viszonzni ezt a hízegző szót. Nem birná kiejteni soka. Összeharapja ajkait s elfordítja fejét.

Azt hitte, hogy bele fog törődni; most látja, hogy az mily nehéz. Ellenszenvé perczről perczre növekszik s csaknem gyűlölet az, a mit völgyénye iránt érez.

Sötét árnyékával rémiti a jövő. Milyen élet lesz ez? Hová vezetete dacos büszkesége? Egyik lealázásból a másikba, mindig lejjebb. Az a durva lakatos édes lányomnak szólítja s a városi számvevőné, az a nevetségesen fölcizomázott zöldruhás asszony a vállára vereget:

— Elviszem egyszer magát Miskolcra, Sarolta. Majd meglátja, milyen jól mulatunk. A kis méze kalácsos leány tapsol:

— Az ám. Hozzánk szállunk és mulatunk, mulatunk.

Bimbó Karoly városi számvevő nagy fontossággal magyaráz valamit a pénzügyigazgató urnak:

(Folyt. köv.)

Tőzsde.

Budapesti gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 10 ó. 35. p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.99—7.01
Uj buza őszre 1896.	7.18—20.
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.36—38.
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.04—06.
Uj tengeri május—jun.-ra	4.34—36.

Bécsi gabonatőzsde.

— Érk. d. e. 11 óra 20 p. —

Őszi buza szept.—okt.-re	7.46—48
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.27—29
Őszi rozs	—
Tavaszi rozs	6.60.—61
Őszi zab	—
Tavaszi zab	6.41—43
Tengeri máj.-jun.-ra	4.74—76

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet 98. Páratlan bérlet 98.

Hétfőn 1896. Január hó 28-án:

Küri Klára urhölgy föllépte.

Í l l i.

Énekes vigjáték 3 felvonásban. Irták: Hennequin és Millaud. Fordították: Fáy J. Béla és Évva Lajos. Zenéjét szerette: Hervé. (Rendező: Tiszay Dezső)

Személyek:

An oniu Plenhard, tüzér (később tábornok) Tiszay Dezső.
De la Grange Batalai e báró Tapolczay Dezső.
Sainte Hypothesse Vicomte, nagybátyja Krémer Jenő.
Bompan, professor Püspöki.
René, ügyvéd Szatmári.
Bouzincourt, földbirtokos Sándor Emil.
Bouzincourtne, Locsarekné.
Amália, leányuk Küri Klára.
Antonin, dedunokájuk
Viktorine, szobaleány
Madame Vijubois Kiss Irén.
Madame Grandsec N. Takács J.
Madama Anderson Borcsainé E.
Jerome, inas Hevessyné.
Katonák, vendégek. Történik: az I. felvonás Vank J.
1842-ben, a II. felvonás 1850-ben, a III. felvonás 1881-ben.

VASUTI MENETREND.

1895. október hó 1-től.

(Egységes vasuti zóna-idő szerint.)

Debreczenből indul.

Budapest-felé	gyorsvonat reggel	8 ó. 40 p.
Budepest—Nagyvárad felé	délután	12 ó. 36 p.
	este	10 ó. 31 p.
P.-Ladány—Nagyvárad felé ¹⁾	délután	3 ó. 48 p.
	minden kedden déli	12 ó.
Csak P.-Ladányig vegyes vonat.	este	8 ó. 15 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	délután	4 ó. 07 p.
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 ó. — p.
	éjjel	3 ó. 05 p.
Csak Szatmárig	reggel	5 ó. 15 p.
Miskolcz Kassa felé ²⁾	reggel	8 ó. 25 p.
Miskolcz—Kassa felé ²⁾	este	8 ó. 05 p.
Szerencs—S.-A.-U.—Kassa felé d. u.		4 ó. 02 p.
H.-BössörményB.-Szt.-M. felé máv-ról reggel		5 ó. 48 p.
	vásártérről	6 ó. 04 p.
	máv-ról délután	3 ó. 57 p.
	vásártérről	4 ó. 10 p.
F.-Abony felé máv-ról reggel		5 ó. 00 p.
	vásártérről	5 ó. 13 p.
Ohat—Kócs—Polgár felé máv-ról d. e.		4 ó. 12 p.
	vásártérről d. u.	4 ó. 22 p.
Derecske—Nagy-Léta felé 8 ó. r. 35 p. és d. u.		4 ó. 17 p.
¹⁾ P.-Ladánytól gyorsvonat.		

²⁾ Közvetlen kocsik Miskolcra át Budapestre.

Budapestre érkezik:

a reggel 8 ó. 40 p.-kor ind. gy. v.	délután	1 ó. 50 p.
a déli 12 ó. 36 p.	sz. v. este	8 ó. 10 p.
az este 10 ó. 31 p.	reggel	5 ó. 45 p.

Debreczenbe érkezik

Budapest-Nagyvárad felől	délután	3 ó. 47 p.
	gyorsvonat este	7 ó. 09 p.
	éjjel	7 ó. 41 p.
N.-Várad-P.-Ladány	reggel	2 ó. 40 p.
Csak P.-Ladánytól	reggel	4 ó. 55 p.
M.-Sziget—Szatmár felől	reggel	7 ó. 10 p.
	délután	12 ó. 16 p.
	este	10 ó. 16 p.
Csak Szatmárról	este	7 ó. 45 p.
Kassa-Miskolcz felől ¹⁾	reggel	8 ó. 07 p.
Kassa-S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	déli	12 ó. 21 p.
Kassa-Miskolcz felől	este	7 ó. 40 p.
B-Sz-M-H-Bössör. felől vásártérré reggel		8 ó. 09 p.
	máv-ra	9 ó. 17 p.
	vásártérré este	6 ó. 35 p.
	máv-ra este	6 ó. 41 p.
F.-Abony felől vásártérré délután		5 ó. 21 p.
Füzes-Abony felől r. felől vásás		5 ó. 30 p.
	m á v.-hoz	5 ó. 30 p.
Ohat—Kócs—Polgár	vásártérré reggel	7 ó. 50 p.
	m. á. v.-hoz	3 ó. 18 p.
Derecske—Nagy-Léta felől r. 7. ó. 25 p. d. u. 3 ó. 18 p.		
¹⁾ Közvetlen kocsik Bp-tről Miskolcra át.		

N y i l t t é r.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mintegy 240 különböző minőség, 2989 szín és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat posta fordultával küld: Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan eszközöltenek. (6)

Med. univ.
Fogorvos dr. Sichermann Adolf.

Kossuth-utca 2152. (Kardos-ház.)

Rendel: délelőtt 9-12, délután 2-6.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

1719 sz. 1895.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságának 25988. 1895. P. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a Biharmegyei takarékpénztár részére Békésy Gyula debreczeni lakostól 170 forint tőke, ennek 1893. évi Január hó 15-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 26 frt 90 kr. perköltség erejéig 1895. évi Junius hó 21-én bíróság felül foglalt és 580 forintra becsült butorok és könyvekből álló ingóságok 1896. évi Február hó 10-én délután 3 órákor kezdetét veendő és Mester-utca 1384. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen 1896. évi január 17-én.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszertűen hatnak gyomor bajoknál, előkülözhetetlen és állólanosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: ótvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfútság, savanyu, felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, feistesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyhíben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél etelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámoroidoknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Götl Nándor, Tóth Béla, Mihaiovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszerészeknél, Diószegen Vaday Ignác, Érményfalván Mátray István, Hadhazón Farkas Ödön, Kabán Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Mindenki saját nyomdája

Feltűnést keltő

Amerikai rugany

újdivóság

betű-nyomda

üzletjegyek, körlevelek, mindenféle értesítések, számozások azonnali előállítására. A könnyű kezelés és olcsósága mindenkinek lehetővé teszi, hogy kis nyomda felett rendelkezzen, melynek gyakorlati előnye minden üzletagnál fenyesen beigazoltatik. Egy teljes nyomda ára csinos pléh-dobozzal, valamint egy többszörös betűtartóval és szedő-ruddal együtt:

1. szám 121 betűvel	frt 2.—
2. " 176 " "	3.—
3. " 220 " "	2.50
4. " 310 " "	3.75
5. " 387 " "	4.50

Allandó festékpárna minden színben

10	5 cm. nagyságban	40 kr.
11	7 cm. nagyságban	60 kr.
16	8 cm. nagyságban	1 frt.

Utánvét mellett küldés.

Egyedüli főraktár osztrák-magyarországra

M. Rundbakin,

BÉCS, II. 1. Glockengasse 2. szám.

Előkelő

bizalmi állást

nyerhet, nagyobb fix fizetéssel jó előéletű szorgalmas uri ember. Nyugdíjasok előnyben részesülnek. Referenciákkal ellátott kimerítő ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

A ki nem akarja,

hogy tavasszal szeptő és májfolt vagy bármilyen kiütés arcán jöjjön ki, használja már most az egyedüli biztos határu

„Vénus arczenőcsöt”

mely zsirnélküli készítmény a „Lyoni”, kiállításán diszoklevéllel és arany éremmel lett kitüntetve. Egyedül kapható a készítőnél:

Molnár Lajos gyógyszerárak-tárában.

Debreczen Frohner-szálloda épület a megyeházzal szemben.

Egy tégely ára 75 kr.

Molnár Lajos.

Egy csomag élesztő 24 kr. ismételőknak 20% engedmény.

Figyelmeztetés.

A t. cz. háziasszonyok b. figyelmét ezennel van szerencsém a Berger-féle **élesztőre** felhívni, melynek gyártmánya, a helybeli piacon már évek óta egyedül általam árusítottatik, ugyanitt nálam beszerezhető kitűnő minőségű **pitlélt rozsliszt kenyérnek**, továbbá valódi **István-gözmalmi buza-liszt**, finom **Jamaica** és **Cuba-rum**, legfinomabb **pecco** és **mandarin-tea**, **Görzi maroni**, nagyszemű boszn. **szilva**, **szilvaiz** (lekvár) és vékony haju **dió**, **tisztított mazsola** és válogatott **mandula**, ugy egyéb friss és jó minőségű **fűszer-árak** a legjutányosabb áron

KOHN LAJOS

Nagy-Hatvan-utca 1099., Mayer Ferenc-féle ház.

Egy csomag élesztő 24 kr., ismét eladóknak 20% engedmény.

Mindenféle

ipar, kereskedelmi, gazdasági, ügyvédi és egyéb

üzleti könyvek

fél, egész vászon, bőr posztó vagy félbőr kötésben megrendelhető

Hoffmann és Társa

könyvnyomdájában

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.